VAPAUS

Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 118 — Vol. XXXVI vuosikerta — Sudbury, Ontario — Torstaina, lokak. 8 p. — Thursday, Oct. 8, 1953

"Onko Yhdysvallat rauhan vai sodanko kannalla?" kysyy intialainen lehti

Eteläkorealaiset sijoittaneet 400 vakoojaa kotiuttamista vastustavien sotavankien keskuuteen

Panmunjom. — Puolueettomien maiden kotiuttamiskomissionin puheenjohtaja intialainen kenraaliluutnantti K. S. Thimayya sanoi täällä tiistaina, että Intian joukot voivat estää sotavankien joukkokaappaamisen jos niille annetaan määräys, mutta sellaista määräystä ei anneta.

"Minä en usko, että me estämme joukkokarkaamista koska se johtaisi sellaiseen teurastukseen, jonka sivistyneet kansat pitäisivät ajattelemattomana", sanoi hän.

Selvittäessään kuinka kahdessa vankien kapinassa 13 miestä haavoittui, joista kolme kuolettavasti, Thimayya sanoi, että joukkojen täytyi toimia nopeasti eikä ollut käytettävinä kyynelkaasua ja siihen verrattavia toisia kaasuja, enempää kuin kaasunaamareitakaan. Nyt niitä on olemassa, sanoi hän.

Etelä-Korean hallitus on useiden jäsenien uhkaukset ajaa intialaiset joukot pois Koreasta, eivät ole peloittaneet intialaisia joukkoja.

Kenraali Thimayya sanoi tämän johtuvan siitä, että Yhdysvaltain korkein päällystö takasi Intian joukkojen turvallisuuden ennenkuin ne tulivat edes jalallakaan astua Korean maakamaralle ja siitä, että hän luottaa täydellisesti amerikkalaisten lupaukseen.

Kenraali Thimayya sanoi, että vankien kuulustelualkaa ei pidennetä ellei molemmat puolet halua sitä. Pohjois-Korean taholta on esitetty kuulustelusuunnitelma, mutta amerikkalaiset ja heidän liittolaisensa ovat hylänneet pyynnön.

Hän sanoi, että Pohjois-Korean taholta on tehty valitus ja sanottu, että amerikkalaiset ja eteläkorealaiset ovat sijoittaneet kotiuttamista vastustavien sotavankien keskuuteen 400 vakoojaa ja asiamiestään ja he antoivat luettelon näistä. Intialaisten taholta ei ole tehty mitään asian suhteen koska ei ole esitetty todistiksia, sanoi Thimayya.

United Nations, N. Y. — Ruotsin ulkoministeri Osten Unden sanoi täällä tiistaina, että hän on hämmästynyt sen johdosta kun Koreassa amerikkalaisten taholta on puolueettomien valtojen komissionia avoimesti arvosteltu lehdissä. Hän sanoi, että tällainen kritisismi on huomattavassa määrässä tehnyt vaikeammaksi kotiuttamista vastustavien sotavankien valvonnan.

Ruotsin ulkoministeri varoitti Etelä-Korean hallituksen jäsenien uhkauksesta hyökätä intialaisten joukkojen kimppuun. Hän sanoi, että komissionin hyväksymät säädökset ovat yhdenmukaiset välirauhansopimuksen kanssa.

"Välirauhansopimuksessa määritellään tarkasti, että sillä kansalla, jolle sotavangit kuuluvat, on vapaus ja apu neuvot selvittää sotavangeille, jotka on otettu komissionin käsiin, heidän oikeutensa ja tiedoittaa heille kaikista asioista, jotka koskevat heidän paluutaan kotimaahan ja erikoisesti täydellisestä vapaudesta palata koteihinsa elämään rauhallista elämää.

"Selostustilaisuuksissa tulee olla läsnä puolueettomien edustajien ryhmä kotiuttamiskomissionista.

New Delhi. — Täällä ilmoitettiin tietoisista lähteistä, että Intia harkitsee joukkojensa kutsumista pois Koreasta ellei amerikkalaisten ja heidän liittolaistensa korkein komento ryhdy toimenpiteisiin "sotavankeja koskevan sopimuksen käytäntöön soveltuuttamisesta".

Raportissa sanottiin, että Intian hallitus on pettynyt kun ei ole ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin Etelä-Korean hallituksen kiihoittavien uhkausten estämiseksi.

Bombay, India. — Times of India-nimisessä sanomalehdessä julkaistiin maanantaina toimituskirjoitus, jonka otsikkona oli "Petos", siinä syytettiin Yhdysvaltoja sotavankien kotiuttamisen saboteeraukesta:

"Onko Yhdysvallat rauhan vai sodanko kannalla?" kysyttiin kirjoituksessa. "Jos se ei ole rauhan kannalla, niin silloin olisi korkea aika sen Koreassa oleville puheenjohtajille ryhtyä järkevämpi ja vastuullisempi kanta. Jos se ei ole rauhan kannalla, niin silloin on aika luopua kaikista verukkeista.

"Yrittää saboteerata vankien kotiutamista yhdellä taikka toisella tavalla ei ole mitään muuta kuin niiden pettämistä, jotka rehellisesti haluavat lopettaa Korean konfliktin."

Neuvostoliitto auttaa Kiinan öljytuotantoa

Lontoo. — Uuden Kiinan uutistoimisto tiedoitti maanantaina, että Neuvostoliiton öljyalan erikoistuntijat auttavat Kiinan öljytuotannon kohottamista.

Tiedonannossa annettiin yksityiskohtainen selostus Kiinan-Neuvostoliiton öljy-yhtiön toiminnasta. Tämän yhtiön 3-vuotisjuhlia vietettiin maanantaina.

Quemont-kaivoksen työläisiä lakkovahdissa heti senjälkeen kun he menivät lakkoon perjantaina parempien palkkojen puolesta. Kaikkiaan on Timminsin ja Norandan alueella noin 5,000 kaivostyöläistä lakossa.

Ranskan tuotanto osoittaa laskua

Ranskassa on lisäksi verotaakka raskaampi kuin muissa länsivalloissa

Chatelaillon, Ranska. — Ranskan rahaministeri Edgar Faure sanoi täällä maanantaina, että Ranskan tuotanto on laskenut. Esittäessään taloudellisen katsauksen sanoi hän sen olevan yhden suurimpia vaikeuksia, jonka korjaaminen on vaikea.

"Samaan aikaan kun koko maailman tuotanto v. 1953 ensimmäisten neljän kuukauden aikana nousi 6 prosentilla, niin meidän laski 5 prosentilla", sanoi mr. Faure. "Ja koska tuotteita vaihdetaan toisiin tuotteisiin, niin meidän elintasomme laskee verrattuna toisiin maihin."

Ranskalla on ennätys veroihin nähden sillä 43 prosenttia kansallisesta tulosta menee veroihin kun sensijaan Englannissa se on 39 prosenttia ja Yhdysvalloissa 29 prosenttia, sanoi Faure. Ranskassa on korkeammat verot kuin missään muualla länsimaissa.

Ranskalla on myöskin ennätys siinä, että hallitus kuluttaa 38 prosenttia kansallistulosta, Englannissa 35 prosenttia, Yhdysvalloissa 24 prosenttia ja Länsi-Saksassa 22 prosenttia kansallistulosta.

"Tämän lisäksi", sanoi Faure, "verot otetaan tuloista, jotka ranskalaisille ovat vain puolet siitä mitä ne ovat Englannissa ja tuskin neljännes siitä mitä ne ovat Amerikassa."

Aunorin työläiset voivat mennä lakkoon jos heidän vaatimuksiinsa ei suostuta

Lakkolaiset valmistavat suurta ravintolaa jossa voidaan jakaa 30,000 ateriaa viikossa

Timmins. — Täällä ilmoitettiin tiistaina, että Aunorin kaivoksen 250 työläistä voivat mennä lakkoon ellei yhtiö suostu heidän palkka- y.m. vaatimuksiinsa. Jos Aunorin työläiset menevät lakkoon, niin lakkolaisten lukumäärä Pohjois-Ontariossa ja Quebecissä nousee noin 5,500.

Lakkovartiointi on sujunut kaikkialla rauhallisesti. McIntyren ja Hollingerin kaivoksien edustalla lakkovartijot pitivät suuria tulia koska säät ovat muuttuneet kylmemmiksi.

Lakkolaiset tiistaina tekivät viimeistelytöitä kaupungin suuressa keilasalissa, josta valmistetaan lakkolaisille suuri ravintola. Ravintola, jossa jaetaan noin 30,000 ateriaa viikossa, avataan seuraavien päivien aikana.

Sovereign Pottedy Co:n työläiset Hamiltonissa ovat lahjoittaneet tähän ravintolaan 1,000 lautasta, kahvikuppia y.m. ruokailuvälineitä. Keramiikkityöläiset tekivät nämä astiat maksutta ylityöaikana ja yhtiöltä he saivat aineet sisäänostohinnalla.

Ottawa. — Ontarion pääministeri Leslie Frost saapui tänne tiistaina neuvottelemaan liittohallituksen pääministerin Louis St. Laurentin kanssa Pohjois-Ontarion lakkotilanteesta ja kultakaivosten asemasta.

Pääministeri Frost kieltäytyi sanomasta mitä hän tulee esittämään St. Laurentille, mutta täällä uskotaan, että hän esittää pitempiaikaista avustussuunnitelmaa kultakaivosyhtiöille.

Elokuvatuottaja tunnustaa NL:n filmien hyvyyden

Washington. — Tunnettu hollywoodilainen elokuvatuottaja Cecil B. DeMille sanoi täällä maanantaina, että vaikka Hollywood käyttäisi kaikki mahdollisuutensa, niin se ei kykenisi tuottamaan niin loistavia filmejä kuin mitä tuotetaan Neuvostoliitossa. Hän sanoi, että ne ovat "loistavasti tehtyjä ja maksavat paljon . . .

"Minä en ole nähnyt meidän elokuvien tehneen mitään, joka vetäisi niille vertaansa voimassa", sanoi hän sähkeessä tri Robert L. Johnstonille, joka oli aikaisemmin Yhdysvaltain tietotoimiston johtaja.

Pekonin hinta melkein kaksinkertaistunut

Sen uskotaan johtuneen elonkorjuukiireistä ja koska sikoja kasvatetaan vähemmän

Winnipeg. — Täällä ilmoitettiin maanantaina, että pekonin hinta on kaksinkertaistunut viimeisen vuoden aikana.

Erään teurastamon edustaja sanoi, että hintojen odotetaan laskevan muutamien päivien sisällä. Hän sanoi pekonin puutteen johtuvan siitä kun farmarit eivät ole elonkorjuukiireitten takia ehtineet toimittamaan teurassikojaan markkinoille.

Kaikkein parhaimmasta pekonista maksetaan täällä vähittäiskaupoissa $1.26 paunalta ja kaksi kuukautta sitten sen hinta oli 90 senttiä paunalta. Huonomman pekoonin hinta on 90 senttiä paunalta kun sen sijaan vuosi sitten maksoi 50 senttiä pauna.

Toronto. — Toronton lihakauppiaat ja perheenemännät olivat sitä mieltä, että jos winnepegiläiset saavat pekonia dollarilla paunan, niin he saavat kiittää onneaan. Jo kuukausi sitten on Torontossa ollut kaikkein halvimman pekonin hinta 89 senttiä pauna ja kalleimman $1.39 pauna.

"Sianlihasta on puute", sanoi eräs Toronton suurimman lihakaupan johtaja. "Farmarit lakkasivat kasvattamasta sikoja kun eläinten ruokatamasta sikoja kun eläinten ruokien hinnat kohosivat niin korkealle ettei ollut taloudellista kasvattaa sikoja."

Dorvaliin rakennetaan uusi ja suuri lentoasema

Sanoi kulkulaitosministeri Chevrier Kansainvälisen Ilmaliikenneyhdistyksen vuosikokouksessa Montrealissa

Montreal. — "Laajoja suunnitelmia valmistellaan aivan uuden, suuren lentoaseman rakentamiseksi Dorvaliin", sanoi kulkulaitosministeri Lionel Chevrier maanantaina täällä alkaneessa Kansainvälisen Ilmaliikenneyhdistyksen (IATA) 9. vuosikokouksessa. "Yleensä toivotaan, että rakentaminen aletaan 1954."

Mr. Chevrier, puhuessaan aikana jolloin maailmassa vietetään ensimmäisen lentokoneen lentämisen 50. vuotisjuhlaa, sanoi: "IATA:n ilmestyminen Kansainvälisen Siviililentoyhdistyksen rinnalle liiketoveriksi on yksi sodanjälkeinen suuri saavutus lentotoiminnan alalla."

Ministeri puhui "uudentyyppisen palvelun rohkeista kokeiluista ja alhaisista liikennemaksuista". Hän sanoi, että IATA on helpottanut rajojen yli kulkua.

"Se on aiheutunut lentotoiminnan kasvamisesta enemmän kuin mistään muusta", sanoi mr. Chevrier, "joka on johtanut yhteisiin pyrkimyksiin helpottaa rajan yli kulkemista."

Puhuessaan kokoukseen osallistujien velvollisuuksista ministeri korosti sitä, että kysymyksessä ei ole vain oman lentolinjansa etujen puolustaminen ja jatkoi:

"Teidän tehtävänne vaatii valtiomiesmäistä käyttäytymistä yhtähyvin kuin lentolinjan edustajan velvollisuuksia. Te olette jo useissa tapauksissa osoittaneet, että tällainen on mahdollista ja jatkuvat todistukset siitä ovat takeena menestyksellisestä tulevaisuudesta."

Ministeri sanoi, että edustajain pitäisi pitää silmällä yleisiä etuja päätöksiä tehtäissä, yhtähyvin kuin tulee ottaa myöskin huomioon hallituksen ja yksityisten edut.

Puhuessaan taloudellisesta puolesta ministeri sanoi, että lentoliikenteen ei pitäisi nojautua hallituksen tukirahoihin.

IATA:n pääjohtaja Sir William P. Hildred sanoi, että maailman eri lentolinjat ovat kuljettaneet kuluvan vuoden aikana 5,000,000 matkustajaa enemmän kuin viime vuonna. Hän sanoi, että sitten toisen maailmansodan lentomatkalippujen hinnat ovat laskeneet noin 50 prosentilla.

"Turvallisuus, nopeus ja halpuus", sanoi Sir William olevan lentotoiminnan kolme tärkeintä ehtoa.

Jehovan todistajat saavat levittää uskonnollista kirjallisuutta Quebecissa

Korkein oikeus kumonnut alemman oikeuden tuomiot Jehovan todistajia vastaan

Ottawa. — Canadan korkein oikeus antoi tiistaina päätöksen, jonka mukaan Jehovan todistajat saavat levittää uskonnollista kirjallisuutta Quebecissa sekä kaikissa maakunnissa.

Äänestettäissä 4 tuomaria äänesti sen puolesta, että Quebecin maakunnan asetukset, joiden nojalla Jehovan todistajilta on kielletty uskonnollisen kirjallisuuden jakaminen, ovat lain voimaisia kun sensijaan 4 tuomaria oli sitä mieltä, että ne asetukset ovat lain vastaisia.

Äänten mennessä tasan ylioikeuden puheenjohtaja, tuomari Patrick Kerwin antoi äänensä viimeksi mainittujen tuomarien puolelle.

Oikeuden käsiteltävänä ollut juttu koski vain yhtä Jehovan todistajaa, evankelista Laurier Saumuria, joka oli valittanut alemman oikeuden päätöksestä korkeimpaan oikeuteen. Päätös kuitenkin merkitsee sitä, että noin 800 juttua Jehovan todistajaa vastaan kirjallisuuden jakamisesta Quebecissa raukeaa tämän päätöksen johdosta.

Ylioikeuden puheenjohtaja tuomari Kerwin oli sitä mieltä, että vaikka hän ei ole valmis julistamaan Quebecin asetuksia kirjallisuuden levittämisestä kokonaan laittomaksi, niin hän ei pitänyt oikeutettuna uskonnollisen kirjallisuuden levittämisen estämistä Canadassa.

Tuomari Rand, sekä kolme muuta tuomaria, oli sitä mieltä, että kaupungit voivat hyväksyä asetuksia, jotka koskevat liikennettä, yleisiä häiriöitä sekä puhtautta y.m., mutta kysymyksessä olevaa asetusta ei voida käyttää uskonnollisen kirjallisuuden jakamista vasteaan.

Quebec. — Quebcin kaupungin lainopillinen lautakunta ilmoitti Canadan korkeimman oikeuden päätöksen jälkeen että kaupungissa 30—35 Jehowan todistajia vastaan nostettua juttua täytyy hyljätä.

"Minulla ei ole mitään sanottavaa Canadan korkeimman oikeuden päätöksestä", sanoi vanhempi kaupungin lainopillinen avustaja Ernest Godbout.

"Minä en tiedä juontaako tämä juttu niin kauaksi, että se voitaisiin vedota kuninkaalliseen salaneuvostoon, mutta persoonallisesti minä ehdotan kaupungin virkailijoille korkeimman oikeuden päätöksen hyväksymistä.

"Minusta tuntuu, että oikeuden päätös on selvä, jonka mukaan meidän säädöksemme eivät koske Jehovan todistajia ja siksi minusta tuntuu, etteivät he tarvitse enempää lupaa jakaakseen kirjallisuuttaan kaduilla."

Kiina tulisi ottaa YK:n jäsenyyteen, sanoi ent. ministeri

Montreal. — Britannian Labor-puoleessa ei tule hajaannusta vaikka on "laajalle levitetty tietoja" uniojen ja Aneurin Bevanin ryhmän välisistä erimielisyyksistä sanoi entisen Attleen hallituksen sinetin haltija Richard Stokes täällä haastattelussa viime maanantaina.

Työväenpuolue, sanoi hän, on aina muodostettu miehistä, joilla on hyvin erilaiset mielipiteet ja nykyiset erimielisyydet bevanilaisten ja muun osan Labor-puolueen jäsenien välillä sovitaan.

Mr. Stokes oli sitä mieltä, että Kiinan kansantasavallan pitäisi ottaa YK:n jäsenyyteen ja "niin poistaa suurin kompastuskivi Anglo-Amerikan ystävyyden tieltä".

Hän sanoi, että nyt kun Korean sota on ohi, niin hänen mielestään olisi sopiva aika antaa Kiinan kansantasavallalle istuin YK:ssa.

Liverpoolissa 4,000 satamatyöläistä lakossa

Liverpool. — Yli 1,600 Birkenheadin satamatyöläistä lakkoutui maanantaina tukeakseen 3,000 työläistä, jotka kolme päivää aikaisemmin lakkoutuivat protestiksi erään työläisen työstä erottamista vastaan.

Liverpoolissa lakkoutui 4,049 satamatyöläistä, jonka johdosta 29 laivan lossaaminen keskeytyi. Birkenheadissa on 18 laivaa joutilaana satamatyöläisten lakon johdosta.

Suuri tankkilaiva laskettu vesille

Kure, Japani. — Täällä laskettiin maanantaina vesille tankkilaiva Phoenix, jonka uskotaan olevan maailman suurimman tankkilaivan.

Laiva on 46 000 tonnin kantoinen ja 722 jalkaa pitkä. Se on rakennettu amerikkalaiselle öljy-yhtiölle.

Kommunistipuolue ehdottanut yhteisrintamaa Ranskassa

Pariisi. — Ranskan kommunistipuolue esitti maanantaina sosialistipuolueelle rajoitettua yhteisrintamaa tarkoituksella kaataa Lanielin hallitus. Tämä on ensimmäinen kerta sitten toisen maailmansodan kun kommunistit ovat esittäneet sosialisteille yhteisrintamaa.

Kommunistipuolue jätti sosialistipuolueelle esityksen senjälkeen kun kommunistien johtama Ranskan Yleinen Työväenliitto kehoitti kansallistetuissa teollisuuksissa 24 tunnin yleislakkoon tiistaina. Lakko alkaa samaan aikaan kun kansalliskokous kokoontuu keskustelemaan Lanielin hallituksen talouspoliittisista kysymyksistä.

Kommunistipuolueen kansalliskokouksen ryhmän johtaja Jacques Duclos kirjeessään sosialistipuolueelle kehoitti menemään pitemmälle kuin vain yhdenmukaiseen hallituksen vastaiseen kannan ottamiseen ja kehoitti yhteisrintamaan.

VIIME TIEDOT

Panmunjom. — Pohjois-Korean aselepokomissionin jäsen kenraalimajuri Lee Sang Cho sanoi eilen, että jos Etelä-Korean joukot hyökkäävät puolueettomalle alueelle "vapauttaakseen" sotavankeja, niin sillä "tulee olemaan vakavat seuraukset".

Hän kysyi amerikkalaiselta aselepokomissionin jäseneltä kenraalimajuri Blakshear M. Bryanilta mitä amerikkalaiset ja heidän liittolaisensa aikovat tehdä tällaisen hyökkäyksen estämiseksi.

Ottawa. — Pääministeri St. Laurent ilmoitti eilen, että liittohallituksen tukirahaa tullaan antamaan kultakaivosyhtiöille ensi vuoden ajan. Aikaisemman päätöksen mukaan se olisi päättynyt ensi joulukuun lopussa.

Pääministeri St. Laurent neuvotteli eilen Ontarion pääministerin Leslie Frostin kanssa kultakaivosalueen tilanteesta.

Ottawa. — Ottawan lähellä olevalla Uplandsin lentokentällä ilmoitettiin eilen, että eräs lentäjä tiedoitti kohdanneensa lumimyrskyn lentäessään Uplandsista Trentoniin.

Brittiläisessä Guianassa on kaikki rauhallista

Siitä huolimatta siirtomaavirasto puhuu levottomuuksien mahdollisuuksista ja on lähettänyt sotalaivoja saarelle

Lontoo. — Täällä ilmoitettiin siirtomaavirastosta maanantai-iltana, että brittiläisiä sotalaivoja ja joukkoja on lähetetty Brittiläiseen Guianaan, jossa pelätään puhkeavan levottomuuksia. Tiedonannossa sanottiin, että joukkojen lähettämisestä tähän Britannian siirtomaahan on aikaisemmin keskusteltu hallituksen istunnossa.

"On selvää, että kommunistien ja heidän liittolaistensa, joilla osalla on ministerien asema, vehkeilyt uhkaavat siirtomaan hyvinvointia ja hyvää hallintaa", sanotaan siirtomaaviraston lausunnossa.

Aikaisemmin ilmoitettiin, että Kingstonista, Jamaikasta, on lähetetty Guianaan brittiläinen risteilijä Superb, joka kuljettaa 500 brittiläistä sotilasta.

Tiistaina lähti Skotlannista risteilijä Sheffield Länsi-Intian vesille.

Viime huhtikuussa voitti vasemmistolainen Kansan Edistyspuolue enemmistön Guianan parlamenttiin. Tämän jälkeen on puolue vaatinut suurempaa itsenäisyyttä ja Guianan brittiläisen kuvernöörin vallan rajoittamista.

Georgetown, Brittiläinen Guiana. — Piikkilanka-aitoja on vedetty poliisilaitoksen ampumavarastoen ympärille, tiedoitettiin täällä tiistaina.

Pääministeri Cheddi Jagan sanoi tämän johdosta: "Minä en tiedä mistä tällainen levottomuus johtuu."

Tri Jagan antoi tämän lausunnon juuri ennenkuin hän meni tapaamaan brittiläistä kuvernööriä Sir Alfred Savagea.

Georgetownissa, siirtomaan pääkaupungissa, ei ole ollut mielenosoituksia.

Suurimmalla osalla sokeriplantaaseilla, joissa oli viime kuussa lakko, ja, työt sujuvat nyt normaalisesti. Neljällä plantaasilla, joihin työläiset palaavat takaisin työhön, uskotaan kaikki olevan normaalitilassa keskiviikkona.

Noin 300 sokeriruo'on katkaisijaa yhdellä plantaasilla keskeytti työnsä maanantaina, mutta palasivat takaisin työhönsä puolen tunnin kuluttua.

Satamaviranomaiset täällä sanoivat, että he eivät ole kuulleet mitään risteilijä Superbista enempää kuin fregatti Bigbury Baysta, joiden olisi pitänyt lähteä Kingstonista, Jamaikasta, maanantaina Guianaan.

Kuhia istutettu neljään järveen

North Bay. — Maa- ja metsävirasto ilmoitti maanantaina, että se on päättänyt varttuneiden kuhien istuttamisen neljään eri järveen North Bayn alueella. Tämä on tehty kokeilutarkoituksessa.

Noin 350 varttunutta kuhaa otettiin Nipissingin järvestä ja istutettiin Wilsonin, Four Milen, Muskesongin ja Hugelin järviin.

Biologit uskovat, että aikuisilla kuhilla on suurempi mahdollisuus elää istuttamisen jälkeen kuin kalan poikasilla.

Britanniasta Kiinaan 3,634,000 punnan arvosta tavaraa

Lontoo. — Britannian kauppakamari julkaisi maanantaina tilaston Britannian kaupasta Kiinan kanssa.

Tämän mukaan Britannia vei Kiinaan 1953 ensimmäisen 7 kuukauden aikana 3,634,000 punnan arvosta tavaroita. Samaan aikaan Kiinasta vietiin Britanniaan 4,888,382 punnan arvosta tavaroita.

Britanniasta vietiin kaikkein enimmän puuvillaa, jonka arvo kysymyksenä olevana aikana kohosi 1,405,000 puntaan.

Kemiallisia aineita, kuten keinolantaa, värejä ym., vietiin Kiinaan 640,000 punnan, tekstiilikoneita 242,000 punnan ja muita ei-strategisia materiaaleja 449,000 punnan arvosta.

Britanniassa kasvaa halu takeiden antamiseksi NL:lle Saksan hyökkäystä vastaan

Dulles kannattaa takeiden antamista vain silloin jos Neuvostoliitto suostuu Saksan yhdistämiseen länsimaiden ehdoilla

Moskova. — Täällä julkaistu englanninkielinen aikakauslehti "News" osoitti kiinnostusta Britanniassa annettuun lausuntoon koskien turvallisuuden takaamista Neuvostoliitolle.

Kirjoituksessa sanottiin, että Atlantin paktin politiikka on suurimpana tekijänä nykyiselle kansainväliselle jännitystilanteelle.

"Tämä on niin selvä nykyään, että monet Britannian poliittiset johtajat ja valtiomiehet tunnustaavt Neuvostoliitolla olevan oikeuden vaatia turvallisuustakeita", sanotaan kirjoituksessa. "Tämän osoitti, kuten muistetaan, Sir Winston Churchill kun hän ehdotti korkeimman portaan neuvotteluja maailman jännitystilanteen lievittämiseksi."

Kirjoituksessa korostettiin, että ainoa keino jännitystilanteen helpottamiseksi on ratkaista Saksan kysymys. Ainoa tie tämä ratkaisemiseksi on saada aikaan pikainen rauhansopimus, jonka saamisen tekee entistä vaikeammaksi äskeiset Länsi-Saksan vaalit.

Washington. — Valtiosihteeri Dulles sanoi täällä tiistaina, että Yhdysvallat ja sen avainasemassa olevat Euroopan liittolaiset neuvottelevat toimenpiteistä antaa Neuvostoliitolle takeet siitä ettei Saksan hyökkäys uusiinnu.

Dulles sanoi sanomalehtikonferenssissa, että hän kannattaa sellaisten takeiden antamista ainoastaan siinä tapauksessa, että Neuvostoliitto sopii Saksan yhdistämisestä lännen vaatimilla ehdoilla.

Dullesin lausunnon uskotaan johtuvan siitä, että hän haluaa vaieantaa Länsi-Euroopassa kasvavaa vaatimusta takeiden antamiseksi Neuvostoliitolle ettei hyökkäystä aleta Saksasta.

Dulles sanoi, että puhe hyökkäämättömyyssopimuksesta on tällä kerralla tarkoituksetonta koska Yhdysvallat ja Neuvostoliitto ovat jo allekirjoittaneet hyökkäämättömyyssopimuksen — Yhdistyneitten kansakuntain peruskirjan. Tässä asiakirjassa luvataan pidättyä käyttämästä tai uhkaamasta käyttää voimakeinoja.

Hän myönsi, että Saksa on erikoistilanteessa koska se ei ole YK:n jäsen ja näinollen se ei ole sidottu YK:n päätöksiin pidättyä käyttämästä voimakeinoja.

Joihinkin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä takeiden antamiseksi Neuvostoliitolle ja Ranskalle mahdollista Saksan hyökkäystä vastaan. Hän ei maininnut minkälaisia näiden toimenpiteiden tulisi olla.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264 Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75		
		3 kk. 2.25		
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30		
Suomessa	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75		

Kansallisen kaasuputkilinjan merkitys

Tiistaina julkaistiin lehdessämme vaatimaton uutistieto, jossa kerrottiin lainlaatijakunnan jäsenen J. B. Salsbergin esittäneen Ontarion lainlaatijakunnan muille jäsenille ehdotuksen, että he ryhtyisivät vaatimaan ylimääräisen istunnon koollekutsumista keskustellakseen läpi maan — Albertasta aina Torontoon ja Montrealiin asti ulottuvan kaasuputkilinjan rakentamiskysymyksistä.

Tämä sellaisenaan on äärettömän tärkeä kysymys, jonka merkitys ja kiireellisyys tulee sitä selvemmäksi, mitä enemmän asiaa ajatellaan.

Ottakaamme joitakin tosiasioita tämän kysymyksen suhteen:

Albertassa on todettu olevan 6,800 miljoonaa kuutiojalkaa kaasua, mikä tyydyttäisi Canadan tarpeet 75 vuodeksi.

Asiantuntijat ovat selittäneet, että luonnonkaasu on halvinta ja tehokkainta poltto- ja lämmitysainetta niin koti- kuin teollisuuskäytössäkin, ja että Albertan kaasua voitaisiin tuoda läpi maan rakennettavan kaasuputkilinjan avulla edullisilla ehdoilla Itä-Canadan kaupunkeihin ja kyliin.

Ylläolevat tosiseikat viittaavat siihen, että läpi Canadan rakennettava kaasuputkilinja avaisi ennennäkemättömiä mahdollisuuksia Canadan teollisuuksien kehittämiseksi. Onpa esitetty ajatuksia, että tämän kaasuputkilinjan rakentamisen perusteella Järvienpäästä muodostuisi lyhyessä ajassa suuri teollisuuskeskus — ja Sudburysta voisi tulla valtava kemiallisen teollisuuden sydän, mikä lopettaisi alituista epävarmuutta aiheuttavan tilanteen, mikä johtuu siitä kun koko yhdyskunta on riippuvainen yhdestä teollisuuslaitoksesta, kuten on nyt asianlaita Sudburyssa.

Lainkaan liioittelematta voidaan sanoa, että Canadan koko tuleva kehitys on huomattavassa määrässä riippuvainen siitä rakennetaanko tämä elintärkeä läpi Canadan suunniteltu kaasuputkilinja, tai eikö rakenneta.

* * *

Mutta asiassa on toinenkin puoli. Ilman muuta on selvää, että suuret ja vaikutusvaltaiset hiilikaivosyhtiöt, jotka ovat rajan eteläpuolelta myyneet tänne jatkuvasti kalliita ja yhä kalliimmiksi tulevia tuotteitaan, eivät halua mistään hinnasta menettää näitä markkinoita. Nämä yhdysvaltalaiset hiilikaivosyhtiöt vastustavat luonnollisesti läpi Canadan rakennettavaa suunniteltua kaasuputkilinjaa.

Vaikka Canadassa on aivan liian paljon amerikkalaismielisiä poliitikkoja, jotka ovat valmiina myymään maamme luonnonresursseja seurauksista välittämättä, kaikkein suurin ja läheisin vaara tuntuu kuitenkin olevan se, että torontolainen kaasuyhtiö (the Consumers Gas Company) voi tuottaa nykyisten suunnitelmiensa mukaan kaasunsa Yhdysvalloista. Jos näin sallitaan käydä, silloin on ilman muuta selvää, että läpi Canadan rakennettavaksi suunniteltu kaasuputkilinja tulee taloudellisesti kannattamattomaksi — tai voidaan ainakin väittää, että asia on siten, ja tämä tärkeä kansallinen valtasuoni jää rakentamatta. Tulos olisi kerrassaan tuhoisa. Sellaiset keskukset, kuin esimerkiksi Järvienpää (Fort William, Port Arthur jne) ja Sudbury, jäisivät edelleen "kaukaisi kärrytiestä", jumalan hylkäämiksi erämaiksi, missä on tosin suuria mahdollisuuksia teollisuuslaitosten kehittämistä varten resurssiensa puolesta, mutta ihmiset ovat voimattomia siksi kun ei ole halpaa ja tehokasta polttoainetta käytettävissä. Tällainen tilanne voi kehittyä siitäkin huolimatta, vaikka Canadan aavikkomaakunnat kelluvat kaasu- ja öljymeren päällä.

Eikä tässäkään ole kaikki. Jos läpi Canadan rakennettavasta kansallisesta kaasuputkilinjasta kehittyy "kesä, jota ei koskaan tullut", silloin tapahtuu eräitä muitakin seikkoja: Itä-Canadaan tuotaisiin Yhdysvalloista kallista kaasua ja juuri kalleutensa vuoksi se jarruttaisi tämän maan teollista kehitystä kuten eräät itsekkäät piirit rajan eteläpuolella haluavatkin. Toisella puolen Albertan luonnonkaasu vietäisiin halvalla hinnalla putkilinjan avulla sinne, minne jo viedään aavikkomaakuntien öljykin, Yhdysvaltoihin. Toisin sanoen, Yhdysvaltain monopolipääomalle annettaisiin suoranainen kuristusote Canadasta: Se voisi meille määrin sulkea Itä-Canadan kaasuhanan silloin kun se itse tarvitsee sikäläiset kaasuvarastonsa, kuten tapahtui sodan aikana Hamiltonissa. Lännellä voitaisiin sulkea vientiputken hana silloin, kun Yhdysvalloissa ei satuttaisi Canadan kaasua tarvitsemaan, kuten on tapahtunut Canadan meijerituotteiden ja monien muiden tavarain suhteen toisen maailmansodan jälkeen.

* * *

Kuten sanottu, asia on sekä tärkeä että kiireellinen ja Ontarion lainlaatijakunnan jäsen mr. Salsberg (LLP-Toronto) ei toimi vain tämän maakunnan vaan koko maan etujen mukaisesti esittäessään vaatimuksen, että lainlaatijakunta tulisi kutsua ylimääräiseen istuntoon käsittelemään tätä kaasukysymystä, ennen kuin tehdään mitään kohtalokkaita virheitä.

Duhoboorien asiaa olisi tutkittava

Muutama päivä sitten kiinnitimme huomiota siihen tehdasmaiseen "oikeudenkäyntiin", jonka perusteella "alastomuusrikoksesta" syytetyille duhoboorelle mätkittiin tuomiota "kolme minuuttia" henkilöä kohti, kuten eräs päivälehti asian kertoi.

Me ilmaisimme silloin käsityksen, jonka uskomme kuvaavan kaikkien oikeamielisten canadalaisten mielipidettä, että olisi ja halua puolustaa yksilöitä, jotka ovat syyllistyneet väkivallantöihin, räjäyttämisiin ja sen semmoiseen. Mikäli on puhe duhoboorien sonkiihkossa järjestämistä alastomuusparaateista, niin meillä on siitäkin omat kielteiset käsityksemme, mutta siltikin epäilemme vahvasti, että duhoboorien kaikilla alastomuusparaateilla ei ole yhteenlaskettunakaan aiheutettu pientä murto-osaa siitä lapsirikollisuuden määrästä, mitä jänkkien murha- "gangsteri"- ja muut rikosromaaneilla rostavat elokuvat ja muut "taidetuotteet" ovat aiheuttaneet.

Yksi asia on kuitenkin ehdottoman selvä. Mikään ei voi olla niin suurta vääryyttä kuin se, että tämän joidenkin yksilöjen rikkomusten perusteella vangitaan kymmenittäin köyhiä ja sairaaloista puolustuskyvyttömiä ihmisiä, ahdetaan karjan lailla rautatievaunuihin ja kuljetetaan kauas pois kotiseudultaan ja tuomitaan sitten tuomioihin "kolme minuuttia" kestäneen "oikeuskuulustelun" perusteella missä "todistajana" esiintyy yksi ainoa poliisi.

Asia on sitäkin vakavampi kun on esitetty avoimia syytöksiä siitä, että tuomittavan poliisiterrorin takana on salakavala suunnitelma duhoboorien maiden kaappaamiseksi joko siten, että duhoboorit häädetään jonnekin korpimaille tai ehkäpä "kotimaahansa".

Ja mikäli on puhe "lapsirikollisuuden edistämisestä", niin mitä luullaan kehittyvän niistä duhoboorien lapsista, jotka väkivaltaisesti eristettiin joukkovangitsemisen ja tehdasmaisen "oikeuskäsittelyn" perusteella vanhemmistaan? Nämä lapset on annettu vanhempiensa protestista välittämättä kasvateiksi ja onpa syytetty, että heitä tarjottiin kasvateiksi jo ennen kuin syytetyt vanhemmat joutuvat korkean raadin eteen. Me rohkenemme epäillä, että jos ylläolevat seikat ovat totta, se merkitsee sitä, jotta näiden duhoborien jälkeläisistä kasvatetaan yhteiskunnan vihollisia, ehkä kiihkomielisiä duhobooriyksilöitä, jotka etsivät ulospääsytietä hyödyttömästä ja turmioon vievistä räjäyttämisistä, tuhopoltoista jne. Mutta kenen on silloin syy? Eiköhän syyllisiä löydy silloin juuri niistä piireistä, jotka ovat näitä duhobooreja nytkin ajaneet epätoivoisiin tekoihin?

Meistä tuntuu, että valtiovallan tulisi tarttua vakavasti asiaan, tutkia koko duhoboorien kysymystä ja jakaa oikeutta siellä, missä mahdollisesti havaitaan vääryyttä tehdyn.

YLEISÖN KIRJEITÄ

Tässä osastossa julkaistaan yleisön kirjeitä ja ne siis edustavat kirjoittajain mielipiteitä. Kirjeet pitäisi rajoittaa, jos mahdollista, 280 sanaan. Tähän osastoon lähetettyjä kirjeitä ei palauteta.

* * *

LAKKOVAHDISSA

Lakkovahdissa ollessa joutuu monien ihmisten kanssa puheisiin, jotka koskevat pääasiassa lakkoasioita. Tapasin mm. erään joka tiedusteli onko lakkovartiointi tarpeellista. Sanoin hänelle, että kai olet lukenut lehdestä, kuinka Conniourum kaivoksella tapahtui ilmasällön räjähdys (mainittu kaivos ei ole lakkotilassa). Yleisissä tiedonannoissa asetettiin räjähdys ensin yhteyteen lakon kanssa mutta myöhemmin ilmoitettiin, ettei räjähdyksellä ollut mitää yhteyttä lakon kanssa.

Selitin kyselijälle miten tuollaisten väärien tietojen antamiseen syyllistyvät sellaiset henkilöt, joille noitten asioiden käsittely kuuluu ja joiden pitäisi tietää asioiden oikea laita. Lakkolaisten syyksi varmaankin tehtäisiin sekin, jos joku vahingoittaisi noita sähkölinjoja joita me vartioimme. Lakkoon näyttää liittyvän monia asioita, sanoi mies ja lähti matkoihinsa. — Mainari, Timmins, Ont.

Mitä muut sanovat

HIRVEÄ TUOMIO "SOSIALISTISTA"

"(Länsi)) Berlinin pormestari Ernest Reuterin odottamaton kuolema 64-vuotiaana, oli suuri menetys hänen kaupungilleen, Saksalle ja koko läntiselle maailmalle (tarkoitaa kapitalismille — Vapaus). Hän oli aikakautensa suuri saksalainen, joka oli samalla hyvä eurooppalainen ja lisämalla hyvä eurooppalainen ja **liberaalinen demokraatti** (korostus "Kuten monet muutkin Euroopan intellektuaalit, hän oli nuoruudessaan kommunisti ... mutta hän erosi puolueesta jo vuona 1919... Sosialidemokraattina hän ei ollut ennakkoluuloisesti sidottuna puoluelinjaan. **Uudelleen yhdistetyssä Saksassa hänestä olisi varmaan tullut kansallinen sosialidemokraattinen johtaja, joka olisi tarjonnut rakentavaa vastaehtoa kansleri Adenauerin hallitukselle seuraamalla läheisesti Adenauerin ulkopolitiikkaa liitossa lännen** (Kapitalismin — Vapaus) **kanssa** (korostus meidän — Vapaus) — Globe and Mailin toimituskirjoituksesta.

Vaaraa Suomelle kehitellään nyt Norjasta käsin

Helsinki. — (DLP) — Ruotsissa on alettu seurata yhä suuremmalla levottomuudella sitä keskustelua, jota käydään Norjassa olevan Trondheimin sataman huomattavasta laajentamisesta ja valtatien rakentamisesta Trondheimista Pohjois-Ruotsiin. Näitä suurisuuntaisia rakennustöitä on Ruotsissa yritetty perustella sillä, että ne muka olisivat edullisia Ruotsin viennille ja maan pohjoisosien liikenteelle. Nämä selitykset on kuitenkin osoitettu perusteettomiksi, sillä mm. Ruotsin rautatielaitoksen taholta on huomautettu, että nykyinenkin Trondheimin — Storlienin rata pystyy kuljettamaan 15—20 kertaa nykyistä suurempia tavaraeriä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Koko hankkeen ainoaksi selitykseksi jää näin ollen sotilaspoliittinen laskelma uudesta sodasta. Laskelman takana häämöittääkin USA:n sotilasvalta. Tähän antaa voimakasta tukea mm. se, että hanketta ovat puolustelleet ennenkaikkea lähellä USA:ta olleet piirit, jota paitsi amerikkalainen suurlehti "New York Herald Tribune" sanoi suoraan 3-3-1953:

"Tätä suunnitelmaa, jota tuon tuostakin on harkittu, pidetään Ruotsin hallituksen taholta nyt pakottavana sotilaallinen välttämättömyys ..."

Myönneään, että rauhanoloissa ei liikennettä ole kylliksi, jotta näin suuret sijoitukset olisivat oikeutettuja, mutta pikemmin onkin kyseessä sotilaallinen välttämättömyys ...".

Siis: amerikkalaiset joukot Trondheimin kautta Pohjois-Ruotsiin ja sieltä — ehkä Suomeenkin!

Siemen lankesi kivikkoon ja "Amyn" ääni sortui Suomessa

Helsinki. — Syyskuun alkupuolella tiedoitettiin Washingtonista, että Amerikan ääni lopettaa suomenkielisten ohjelmien lähettämisen syyskuun 12 pstä alkaen.

"Miljoonat canadalaiset omaksuvat tunnuksemme"

Toronto. — "Pankaa Canada etutilalle" tunnuslauseesta tulee pian miljoonien canadalaisten tunnus sanoi LPP:n kansallinen johtaja **Tim Buck** täällä viikko sitten pidetyssä puolueensa keskuskomitean kokouksessa.

Maailman ja Canadan tapahtumat, sisältyen siihen myös vastapidetyt liittovaalit, ovat todenneet yli kaiken epäilyn, että LPP oli täysin oikeassa nostaessaan ylös taisteluviirin maamme itsenäisyyden puolesta ja Yhdysvaltain ylivaltaa vastaan.

"Maailma kehittyy nopeasti siihen suuntaan minkä me havaitsimme jo useita kuukausia sitten", julisti Tim Buck. "Samoin tapahtuu Canadassa. Meidän puolueemme otti ensimmäiset tärkeät askeleet taistelussa maamme itsenäisyyden puolesta. Me tulkitsimme lisääntyvän vastarinnan, mikä on kehittymässä Amerikan ylivaltaa vastaan maassamme. Meidän keskustelumme tässä kokouksessa on osoittanut ratkaisevasti, että me olimme oikeassa — että me emme olisi täyttäneet velvollisuuttamme maatamme ja kansaamme kohtaan, jos olisimme seuranneet jotakin toisenlaista ohjelmaa.

Mr. Buck sanoi puolueensa johtajien kokouksessa, että Canadan kansa on nopeasti ryhtymässä taisteluun kansakunnan etujen puolesta ja Yhdysvaltain kahleista vapautuakseen. "Tämä", hän korosti, "on Canadan tie sosialismiin. Muuta tietä ei ole. Meidän täytyy työskennellä yhdistääksemme Canadan demokraattien enemmistön niitä poliittisia asiamiehiä vastaan, jotka ovat pettäneet maamme Yhdysvalloille."

"Maailman uudessa olosuhteessa monopolipääomasta on tullut kansallisuusvastainen voima. "Siksi on työväenluokan ryhdyttävä puolustamaan kansallisia etuja. Työväenluokan edut vaativat taistelua Canadan kapitalistiluokan niitä hallitsevia aineksia vastaan, jotka ovat liittoutuneet Yhdysvaltain imperialismin kanssa, ja jotka tavoittelevat ylimmäisvoittoja myymällä Canadaa Yhdysvalloille sen sijaan, että Canadaa rakennettaisiin sille (Yhdysvalloille) kilpailevaksi voimaksi."

LPP:n johtaja esitti yksityiskohtaisia esimerkkejä talouskriisin kehittymisen lisääntyvistä merkeistä; kaupankäynnin supistuminen, työstä lomauttamiset, ennätysmäiset inventaariovarastot ja myymättömät vehnävarastot. Kaikki nämä ovat merkkejä siitä mitä tuleman pitää, sanoi hän.

Mutta samalla mr. Buck korosti, että uuden kansallisen ohjelman perusteella "yhdenkään ainoan työläisen ei tarvitse menettää työpaikkaansa", ja hyväksymällä maksuksi Englannin punta, voidaan myös ratkaista nykyinen vehnäkriisi.

Tim Buck sanoi, että Korean rauha tarkoittaa k a u p p a mahdollisuuksia Kiinan Kansantasavallan kanssa ja Kiinan hyväksymistä YK:n jäsenyyteen. "Sillä on suurenmoinen vaikutus Aasian kansoihin kun YK:n jäsenyyteen tulee Intian lisäksi Kiinan Kansantasavalta", sanoi Buck. Se tulee myös elvyttämään Japanin kaupankäynnin Kiinan kanssa. Kaikki tämä, yhdistettynä kansainvälisen jännitystilanteen h u o j e n tumiseen, Yhdysvaltain eristymiseen ja talouskriisin kehittymiseen Pohjois-Amerikan mantereella, on merkkinä siitä, että kansa saa tahtonsa kuulluksi rauhan ja demokratian hyväksi.

Lopuksi Buck sanoi puheessaan: "Edessäolevien kuukausien aikana me tulemme näkemään joitain perusteellisia muutoksia maailmassa ja Canadassa, sekä suhtautumisessa meidän puolueeseemme. Minä olen vakuuttunut siitä, että puolueemme viidennen kansallisen konventionin kokoontuessa ensi maaliskuussa, me olemme saavuttaneet korkean tason taistelussa Canadan itsenäisyyden ja rauhan puolesta."

Mosambique -- orjuuden maa fasisti-Portugalin ikeessä

Muiden Afrikan osien komeillessa sanomalehtien otsikoissa on itse asiassa sangen vähän tunnettua Afrikan kansojen elämä ja taistelu fasistisen Portugalin kahdessa suurimmassa siirtomaassa Angolassa ja Mosambiquessa, jotka käsittävät laajoja alueita Afrikan mantereen lounais- ja kaakkoisrannikolla. Luokaamme katseemme Mosambiqueen, joka 5 030,000 asukkaineen ja kolmine satamineen, jotka tarjoavat Rhodesialle pääsyn merelle, on tullut erityisen tärkeäksi jouduttuaan Amerikan Yhdysvaltojen vilkkaan mielenkiinnon kohteeksi.

Mosambique on teollisesti sangen kehittymätön ja väestön ylivoimainen enemmistö asuu sisämaassa, (Kaikki numerot ovat vuoden 1950 tilastoista.) 115,000 miestä, naista ja nuorta työskentelee suorana sesti eurooppalaisten (mistamilla plantaasheilla vil'ellen puuvillaa, sisalhamppua, sokeria ja teetä. Laki pakottaa näillä suurilla tiloilla asuvat afrikalaiset tekemään kuusi kuukautta vuodessa työtä tilanherroille, heidän täytyy asua istutuks lla, työskennellä aamunkoitosta hämärään saaden koko työkaudelta keskimäärin 460 escudoa (£ 5/15/0) miehille, naisten ja nuorten saadessa paljon vähemmän. Tästä vähennetään vuosittain 250 escudon mökkivero (£ 3/2/6), joka kannetaan jokaiselta 18 vuotta täyttäneeltä afrikkalaiselta ja josta Portugalin viranomaiset saavat 50 miljoonan escudon vuositulon (£6.25 milj.) (Punnan kurssi on 646 mk).

Afr kkalaisten yksityistalonpoikain on pakko kylvää suurin osa alueestaan sellaisilla kasveilla kuin puuvillalla ja riisillä, joiden sato melkein kokonaan on luovutettava imperialistisille konserneille kiinteään hintaan. Portugalin tekstiilitehtaat saavat siten raaka-aineensa puolella maailmanmarkkinahinnoista, ja Mosambiquen talonpojalle maksetaan vain viidesosa hänen pakoll sen puuvillasatonsa todellisesta hinnasta. Tämän epäsuoran orjuusjärjestelmän tuloksena 3,000 afrikkalaista puuvillatalonpoikaa kuoli puutteeseen Njassan provinssissa v. 1951.

* * *

Toinen pakollinen kasvi on riisi. No n 75—80 % sadosta on toimitettava monopoleille. V. 1950 afrikkalainen talonpoika sai 90 centavoa kilolta, ja kun hän oli kuluttanut itselleen jätetyn varaston loppuun, oli hänen maksettava portugalilaiselle kauppiaalle 6 escudoa kilolta eli 700 % enemmän kuin hän oli itse saanut omasta sadostaan.

Tämä pakollinen riisinluovutus on herättänyt laajaa vastarintaa, mutta kätkettyjen riisivarastojen löytämisestä seuraa kätkijälle ankara rangaistus: vankilaa ja ruoskintaa.

* * *

Työvoimaa valtateiden rakentamiseen ja muihin siviilitöihin saadaan nuorten afrikkalaisten pakkopestauksella, mutta epämiellyttävin ja tuottavin pakkotyön muoto on avoin orjakauppa, jota harjoitetaan Mosambiquen ja muiden territorioiden välillä.

Vaikka orjuus kumottiin vuonna 1875 ja vaikka Portugalin vuoden 1933 perustuslain pykälä 145 kieltää pakkotyön, on edelleen voimassa sopimus, joka allekirjoitettiin Mosambiquen ja Etelä-Afriikan välillä vuonna 1928 ja ratifioitiin vuonna 1934, ja sen mukaan toimitetaan vuosittain 90 000 Mosambiquen työläistä Etelä-Afrikan kaivoksiin. Vastavuoroin Etelä-Afrikan hallitus takaa, että vähintäin 47,5 % Transvaalin tuont tonnistosta tulee kulkemaan Mosambiquen sataman, Lourenco Marquesin kautta. Vuonna 1934 Mosambique uudisti sopimuksen Etelä-Rhodesian kanssa 15.000 työläisten toimittamisesta kuukausittain. Sekä Angola että Mosambique varustavat työläisillä S. Tomen — myös Portugalin siirtomaa — sokeri-istutuksia ja valtavia määriä afrikkalaisia kuljetetaan sinne vuosittain laivojen lastiruumissa aivan kuin avoimen orjakaupan päivinä. Harvat palaavat S. Tomesta, jossa maataloustyöläisten palkat ovat 1.50 escudoa (4½ shillinkiä) päivässä. Pelkästään vuonna 1950 Portugalin imperealistit saivat 50 miljoonaa escudoa (£625,000) Mosambiquen afrikkalaisten työstä ulkomailla.

* * *

Siten imperialismi Portugalin fasististen hallitsijain käsissä saa vielä tuhoisampia muotoja kuin muissa siirtomaissa, ja sitä voidaan verrata ainoastaan Malanin fasismiin Etelä-Afrikassa. Jokaisen 14 vuotta täyttäneen afrikkalaisen on kannettava passia ja häneltä on ulkona liikkuminen klo 9 jälkeen illalla kielletty. Tämä väärä rotukiihko, jonka on joskus erheellisesti selitetty puuttuvan Portugalin imperialismilta, estää afrikkalaisten pääsyn kaikkiin virkoihin. Korkein arvoaste, johon afrikkalainen voi kohota siirtomaa-armeijassa, on korpraali. Lourenco Marquesissa, Mosambiquen pääkaupungissa, huvipaikat, hotellit, täysihoitolat, kuljetuslaitos ja myöskin katolinen kirkko — kaikki pitävät voimassa rotudiskriminaatiota. Afrikkalaiselle työläiselle, joka tekee samaa työtä kuin eurooppalainen, maksetaan vähemmän.

Portugalin kieli on ainoa virallinen kieli, ja afrikkalaista kulttuuria kohtaan on pantu käyntiin systemaattinen hävityspolitiikka. Pieni kourallinen afrikkalsia voi — teoriassa — selviytyä näistä rotuopillisista toimenpiteistä, jos heidät voidaan todistaa "assimiloiduiks", t.s. jos he ovat täydellisesti omaksuneet eurooppalaisen kielen ja eurooppalaiset tavat. Kuitenkin on vain 4,400 afrikkalaista rekisteröity "assimiloitune na" koko siirtomaassa. Miljoona afrikkalaista lasta ei saa minkäänlaista kasvatusta. Kouluopetus on mitättömän vähäistä, rajoittuen vain yhteen tai kahteen vuoteen. Keskikoulun ta ylemmän asteen kasvatukseen päässeitten afrikkalaisten lukumäärä on yhtä tyhjän kanssa. Vain yksi afrikkalainen on milloinkaan päässyt siirtomaassa korkeakouluun, ja hän kuoli Portugalissa ennen kuin oli päättänyt lainopilliset opintonsa.

Amerikan ja Englannin monopoolien lisättyä Mosambiquen mineraalivarojen ryöstöä sodan jälkeen on olemassa alkeita afrikkalaisen proletariaatin syntymiseen. Mosambiquen runsaat beryllium-, columbium-, öljy- (Inhambanessa) ja radioaktiivisten mineraalien (Teten lähellä) rikkaudet ovat vetäneet puoleensa USA:n asevarastojen kasaajien huomion. Öljynpuhdistusta harjoittaa Mosambique Gulf Oil Cohpany, uraanikaivoksia on avattu ja portugalilaiset yhtiöt alkavat harjoittaa hiilikaivostoimintaa Moatizessa. Siirtomaahallitus on rakentanut rautatielinjan Etelä-Rhodesiasta Lourenco Marquesiin näiden strategisten mineraalien kuljettamista varten, ja suunnitelmia on tehty yksityisradan rakentamiseksi amerikkalaisten toimesta Sul do Saveen tämän sangen huomattavan rautakaivoksen koko tuotannon kuljettamiseksi Etelä-Afrikkaan.

Vuonna 1951 Portugalin hallitus sai 455 miljoonan dollarin luoton Taloudellisen yhteistyön hallinnolta (E.C.A.) käytettäväksi Angolassa ja Mosambiquessa vuosien 1949 ja 1955 välisenä aikana ns. "kehittämis"-suunnitelmiin. Näitä summia käytetään voimakkaampaan riistoon ja sodan valmisteluun — Beiran sataman laajentamiseen ja modernisointiin, rautateiden, teiden ja lentokenttien rakentamiseen ja 9,500 eurooppalaisen perheen asuttamiseen siirtomaahan.

* * *

Tähän asti on Mosambiquen työväenluokka muodostunut pienestä lukumäärästä työläisiä, jotka ovat hajallaan harvoissa tehtaissa, sekä muutamista tuhansista satamatyöläisistä Lourenco Marquesissa, Beirassa ja Quelimanessa. Heitä riistetään säälimättömästi ja heidän työkykyistä elinikäänsä lyhentää hävittävä tuberkuloosi kasvavan kerjäläisarmeijan täyttäessä kaupungit.

Vaikka poliittinen tietoisuus on vielä Mosambiquessa sangen alhaisella tasolla, alkaa näkyä kapinoinnin merkkejä. Vuonna 1951 menivät Lourenco Marquesin satamatyöläiset ja lastaajat ensimmäisen kerran lakkoon järjestäytyneinä. Lakko tukahdutettiin raa'asti. Lakkolaiset suljettiin piikkilanka-aitauksiin, heitä hakattiin ja kidutettiin raa'asti ja lakon johtajat karkoitettiin S. Tomeen.

Mutta edellämainittujen lisäksi on pysyväisesti keskimäärin 300,000 Mosambiquen proletaaria Etelä-Afrikan ja Etelä-Rhodesian kulta-, timantti-, hiili- ja rautakaivoksissa. He asuvat pysyväisesti eristettyinä erikoisissa erstyslereissä, ja heiltä estetään kaikenlainen koskeus tietoisemman etuläärf kkalaisen proletariaatin kanssa. Niistä harvoista, jotka palaavat kotiin, sangen korkea prosenttiluku palaa tuberkuloosin ja muiden sairauksien rasittamana.

Kuten muukin Afrikka, Mosambique on nousemassa, ja Portugalin demokraattien veljellisellä tuella se väestö herää pian näkemään mahdollisuudet imperialistisen ikeen heittämiseen niskoiltaan. — (Arfica News-letter.)

400,000 työläistä osallistui lakkoihin USA:ssa elokuussa

Washington. — Elokuun aikana USA:ssa olleisiin lakkoihin osallistui noin 400,000 työläistä, sanottiin viime viikolla annetuissa tiedoissa. Lakkojen lukumäärä elokuun alkana oli 675 ja menetettiin niissä 2,800,000 työpäivää. Heinäkuun aikana lakkoihin osallistuneiden työläisten lukumäärän ilmoitettiin olleen vähän suuremman.

PÄIVÄN PAKINA

Kannattaako harjoittaa itsepetosta?

Motto: Horjuuko Venäjä taloudellisesti? National Business (Yhdysvaltain kauppakamarin julkaisu) syyskuun numerossa tiedoitetaan, että Venäjän terästuotanto on viimeisen seitsemän vuoden aikan kohonnut 198 prosentilla samalla kun meidän terästuotantomme kohosi 73 prosentilla; että vuodesta vuotcen 1948—53 Venäjän tuotanto kohosi 17 prosentilla ja meidän 4.3 prosentilla. Minä en olcta, että Yhdysvaltain kauppakamarin julkaisu on neuvostopropagandan ase ja minä suosittelen sitä ampumakiihkoisille, jotka luulevat, että Venäjä on luhistumisen partaalla ...
— Dorothy Thompson.

Itsepetos saattaa olla mielenkiintoista ajanviettoa. Rakentelemalla itselleen ihania tuulentupia ja kuvittelemalla elävänsä jossakin satujen maailmassa tai taivaansineä vastaan rakennetussa pilvilinnassa, on luultavasti jotakin sellaista, mitä ei keneltäkään yksilöltä voida kieltää.

Mutta kun tällaisen itsepetoksen harjoittajat yrittävät vetää pahaa-aavistamattomia ihmisiä pilvilinnoihinsa vilpin ja petoksen avulla, silloin ei ole enää kysymys yksityisasiasta, sillä sanotaanhan esimerkiksi siinä Suuressa kirjassakin, että parempi on ripustaa myllynkivi sellaisten lurjusten kaulaan ja hukuttaa heidät meren syvyyteen.

Rajan eteläpuolella ilmestyvä entisten sosialistien lehti Raivaaja ja sen haamu, Torontossa ilmestyvä Vapaa Sana ovat tällaisia itsepetoksen harjoittajia, jotka yrittävät samalla jymäyttää pahaa-aavistamattomia maanmiehiämme.

Ottakaamme niiden "yhteinen" toimituskirjoitus "Kallista kokeilua Venäjällä", jossa annetaan ymmärtää, että Neuvostoliitossa on kaikki ja erikoisesti maatalous "päin mäntyä", että koko sosialistinen maatalous aiotaan siellä kääntää takaisin kapitalismin tielle jne. "Yhteisessä" toimituskirjoituksessaan mainitut lehdet sanovat sinisilmäisesti uneksien, että Neuvostoliiton maatalouden kolleitivisoinnissa on muka nyt tehty "täydellinen käännös" ja "seuraten Leninin v. 1921 esittämää uuden talouspolitiikan 'Nepin' suuntaa, vaatii (hallitus) valtiollisia toimenpiteitä talonpoikien yksityisen maanviljelystoiminnan kehittämiseksi kolhoosien rinnalla vallitsevan kriitillisen elintarpeiden puutteen lieventämiseksi".

Lapsetkin tietävät, että Neuvostoliiton "kolhoosien rinnalla" on jatkuvasti ollut "yksityisten maanviljelystoimintaa". Siinä ei siis ole mitään "uutta."

Mutta sitten nämä porvarillisesta napanuorasta kiinni kasvaneet siamilaiset kaksoset julistavat yhteisessä toimituskirjoituksessaan:

"Siihen (uuteen maatalouspolitiikkaan) kuuluu yksityisten maanviljelijöiden oikeuksien laajentaminen. Vallitsevaksi talousjärjestelmäksi julistetaan nyt olotila, jolloin kolektiivitilojen rinnalla yksityisyritteliäisyyttä saadaan vapaasti kehittää."

Tämä on joko ymmärtämättömyydestä tai tarkoituksellisesti esitetty valhe, sillä asiaa koskevissa Neuvostoliiton asiakirjoissa korostetaan erikoisesti että kollektiivinen suurmaatalous on osoittautunut monin verroin tuloksellisemmaksi ja niinmuodoin valtion ja kollektiivitilat muodostavat Neuvostoliiton maatalouden perustan — mitä täydennetään ja edistetään yksilöllisen maanviljelyn avulla.

Mainitut porvareita matkivat siamilaiskaksoset julistavat kuitenkin mahtipontisesti:

"Kysymys ei ole vähemmästä kuin bolshevikkien koko talousjärjestelmän epäonnistumisesta ... Nyt tunnustetaan, että tämä kallis kokeilu (maatalouden kollektivisointi — Vapaus) on myöskin aiheuttanut sanoinkuvaamatonta puutetta ja nälkää ..."

Me suosittelemme pantavaksi veljien piippuun ylläolevat lausunnot Dorothy Thompsonin artikkelista. Jos nämä siamilaiset kaksoset haluavat vielä sen jälkeen harrastaa itsepetoksen ihanien unien katselua keskellä kirkasta päivää, se on niiden asia, kunhan jättävät muut ihmiset tänne matoisen maan kamaralle, mikä on sittenkin paras paikka elää ja asua, sillä todellisuus on joskus tarua kummempi.

Mistä on loppujen lopuksi kysymys?

Neuvostoliiton hallitus on ryhtynyt — oikein tai väärin, se ei kuulu asiaan — jättiläismäiseen ponnisteluun 200 miljoonaisen väestönsä elintason nopeata parantamista varten. Tarkoitus on kahden tai kolmen vuoden aikana saavuttaa yltäkylläisyyden olotila missä on kaikenlaisia ruoka- ja kulutustavaroita niin paljon, että voidaan puhua yltäkylläisyydestä.

Allemerkinneen tyhmän järjen mukaan tuo ei ole lainkaan hullumpi tavoite. Asia on sitäkin mielenkiintoisempi kun muistetaan että Neuvostoliiton "punikeilla" on tapana täyttää lupauksensa

Näyttää myös siltä, että Neuvostoliiton kansa saavuttaa tämän yltäkylläisyyden olotilan Raivaajan ja Vapaa Sanan itkuista välittämättä. Seuratkamme lyhyesti neuvostoliittolaisten perusteluja:

Neuvostoliiton hallitus on päättänyt, että karja- ja juurikasvituotannon jyrkkä kohottaminen on nykyhetken avain yltäkylläisyyden nopeata saavutusta varten. On todettu, että "on kehitetty vankka teollisuustekniillinen perusta" ruoka- ja kulutustavarain tuotannon nopeata kehittämistä varten. Aikaisemmin ei kansakunnan käytettävissä ollut riittävästi voimavaroita koko talouden kehittämistä varten. Siitä syystä keskitettiin maan parhaat voimat, tosiasiassa koko valtiovallan voimat,

RASKAAN TEOLLISUUDEN KEHITTÄMISEEN.

Kuinka hyödyllinen tämä ohjelma oli, sen tietävät kaikki, jotka eivät halunneet jäädä Hitlerin "tuhatvuotisen" natsikomennon alaisuuteen.

Mutta siinä oli omat varjopuolensakin, mitä esimerkiksi Raivaaja ja Vapaa Sana ovat aikaisemmin pitänyt hyvin pahana: Kevyt teollisuus (ruokatavarain, vaatetavarain, autojen, pölynimurien yms. tavarain tuotanto) kehittyi paljon hitaammin kuin raskas teollisuus. Toisin sanoen valtavasta teknillisestä ja teollisesta edistyksestä huolimatta väestön elintaso kohosi suhteellisen hitaasti.

Nyt on päätetty tehdä tästä loppu. On päätetty koko valtiovallan voimalla voittaa ne vaikeudet, jotka ovat estäneet kevyen teollisuuden kehitystä. Ensimmäisenä tehtävänä siinä on karja- ja juurikasvituotannon suunnaton kohottaminen. Sitä varten ruvetaan koneistamaan eri tuotantohaaroja, varataan riittävästi hyviä teknikkoja — ja maanviljelijöille annetaan "innoitusta" varten huomattavasti paremmat tulot kuin aikaisemmin.

Näin yksinkertainen on asia. Huolimatta siitä, mitä Raivaaja ja Vapaa Sana itsetahdoton haamu sanovat, Neuvostoliitossa ei luovuta osuustoiminnallisesta maanviljelystavasta, vaan kehitetään ja lujitetaan sitä edelleen. Kuluu hyvänsä pääsee tästä selvyyteen jos viitsii tutustua tätä asiaa käsitteleviin tiedonantoihin ja siitä itselleen johtopäätökset. Neuvostoliiton sosialismin kehittämisen perustana onkin se, että parannetaan jatkuvasti kansan joukkojen asemaa — ja Neuvostoliitossa juuri maatalousosuustuotannon tarkoituksena on juuri tämä, ei sen enempää eikä vähempää: Kollektiivitilat tulevat saamaan karja- ja juurikasvituotannostaan paljon paremmat tulot kuin aikaisemmin; sama pitää paikkansa yksityisten karjanhoidon ja juurikasviviljelyn suhteen. Ja lisäämällä tuntuvasti näiden alojen tulomahdollisuuksia — innoitetaan maanviljelijöitä kasvattamaan enemmän karjaa ja enemmän juurikasveja, sekä muita tuotteita, mitä tarvitaan kevyen teollisuuden nopeata kehitystä vrten.

Luulisi, että tämä on koko yksinkertainen juttu, mutta Raivaaja ja Vapaa Sana eivät ole sitä ymmärtäneet, vaan jäävät itkemään ja sitä suu auki kuin sikä uutta verkkoa — ja näkevät satulinnoja keskellä kirkasta päivää.

Todennäköistä on, että nämä siamilaiset kaksoset joutuvat ennen pitkään kersimään tässä asiassa sellaisia jorinoita. — Känsäkoura.

SITÄ — JA — TÄTÄ

KUKA OLI PERHEEN PÄÄ

—Saisinko puhutella perheen päätä, sanoi kaupustelija ja mollaa, joka avasi oven.

— Ette, vastasi vaimo. — Suljin hänet kellariin arestiin vastaanmuruisesta.

* * *

MIEHEN IKÄ

Eräässä seurassa oli keskusteltu siitä, jolloin eräs ranskalainen kirjailija esitti seuraavaa:

— Mies on nuori niin kauan kun joku nainen voi tehdä hänet onnelliseksi tai onnettomaksi. Hän on keski-ikäinen silloin, kun nainen tekee hänet onnelliseksi, mutta ei voi tehdä onnettomaksi. Mutta kun nainen ei enää tee häntä onnelliseksi eikä onnettomaksi — silloin hän on vanha.

Syyttömyys maksoi 20 kertaa enemmän kuin oli syyllisyyden hinta

Topeka, Kan. — Lainopillisen tutkinnon suorittanut 45-vuotias farmari James E. Collingwood meni täällä oikeuteen kahden todistajan kanssa todistaakseen syyttömyytensä sellaiseen liikennerikkomukseen mistä hän olisi muitta mutkitta selviytynyt yhdellä dollarilla. Hän puolusti itseään luhden tunnin ajan ja oikeus julisti kin hänet syyttömäksi — mutta Collingwood arveli sen maksaneen hänelle noin sata dollaria eli 20 kertaa enemmän kuin jos olisi myöntänyt itsensä syylliseksi.

...iän samoin tai paremmin.

Hän on Hitler taas kerran uudelleen.

Charlie Chaplin on myynyt elokuvastudionsa

Hollywood, Calif. — Charley Chaplin on myynyt täällä olevan elokuvastudionsa eräälle newyorkilaiselle kiinteimistöliikkeelle. Lloyd Wright Sr. niminen lakifirma, joka Chaplinia edustaa, tiedoittaa, että myyntihinta on $650.000 käteisessä rahassa ja että kauppa on mennyt pesänhoitohallinnon käsiin.

Ostajana on Webb & Knapp, joka pankki maaomaisuuden, jolle nyt Yhdyskansain rakennus on rakennettu. Tällä yhtiöllä on monia arvokkaita kiinteimistöomaisuuksia eri puolilla Yhdysvaltoja, mm. Chrysler Bldg. New Yorkissa.

Chaplinin studio revitään mahdollisesti alas ja tilalle rakennetaan jo konttorihuoneistotalo taikka osaskauppa.

Joitakin kuukausia sitten möi Chaplin asuntotalonsa Beverly Hillsillä, eikä hänellä ole Yhdysvalloissa enää mitään kiinteätä omaisuutta jäljellä. Hän on siis puhdistanut Yhdysvaltain tomut jaloistaan, joten hänen puolestaan saattavat McCaranit, Brownellit ja McCarthyt nyt nukkua yönsä rauhassa.

— Viime vuonna saapui Canadan satamiin ulkomailta 33,783 laivaa.

LAKKOTILANNE JATKUU YHÄ ENTISELLÄÄN KULTAKAIVOSALUEELLA

Kaksi hyvää illanviettoa on ensi viikolla Eteläpään haalilla — suuret puutalkoot haalin hyväksi pidetään lokakuun 18 pnä

South Porcupine. — Tätä kirjoittaessa ei tämän kultaperukan lakkotilanteessa ole tapahtunut mitään muutosta. Neuvotteluja arvatenkin käydään aina korkeimpia hallitusportaita myöten ja tietenkin suunnitellaan, että miten voitaisiin asiat menemään niin ettei työläiset mitään voittaisi. Mutta jos lakko jatkuu yhtä lujana kuin mitä se on ollut, niin voittoa ei voida epäillä ja kultaperukka selviytyy tästä historian suurimmasta taistelusta kunniakkaalla tavalla. Liike-elämä tulee silloin palautumaan entistä vilkkaampana ja parempana. Muuta tietä ei ole olemassakaan kuin lakon voittoon vieminen.

Tässä kirjoituksessa haluan tiedoittaa Vapauden lukijakunnalle ja kaikille kansalaisillemme täällä Eteläpään ympäristöllä, että ensi viikolla on haalillamme kaksi huomattavaa tilaisuutta. Ensimmäinen on torstaina, jolloin Palmun elokuvat esittää "Savotan Sannin". Esitys alkaa kello 8 illalla.

Seuraavana iltana, perjantaina, on sitten maailman mainetta saavuttaneen hanuritaiteilija Paul Norrbackan konsertti. Silloin tietenkin mennään kuulemaan ja näkemään korkeaa hanuritaidetta, jollaista tavallisella ihmisellä on vain harvoin elämänsä aikana tilaisuus kuulla ja nähdä. Siis ensi perjantaina klo 8 ip. Norrbackan konserttiin. Tähän tilaisuuteen myydään lippuja etukäteen ja ovat ne etukäteen ostettuina 10 senttiä halvempia kuin ovella. Lippuja on saatavana haalimme vahtimestarilta mrs. Aaltoselta. Ostakaa lippunne ajoissa.

Pyiden "hunttaus" on täälläkin käynnissä, mutta pyitä kuuluu olevan huonosti. Metsästäjät moittivat, että on liian paljon kettuja, jotka hävittävät arvokasta metsänriistaa. Jos tilanne jatkuu tällaisenaan, niin muutaman vuoden kuluttua ei ole muita kuin kettuja metsästettävänä. Ketut taas ovat enimmäkseen arvottomia. Eräskin träppäri sanoi minulle viime talvena, että punaista kettua ei kannata muuta kuin irroittaa raudoista ja huiskasta hännästä menemään, sillä niin halpoja niiden nahat ovat.

Entä sitten se haalin polttopuuasia. Siinä onkin sellainen asia, että sen ratkaisemiseksi tarvitaan puutalkoot, sellaiset, joihin miehiä [illegible] muutakin kuin nuotion. Niitä miehiä on ollut tässä meidän [illegible] ennenkin, mutta viime vuosina olemme menettäneet heistä paljon. [illegible] heitä on nyt monissa Ontarion kaupungeissa ja lienee aina "villillä lännellä" saakka. Yhteisillä voimilla olemme kuitenkin pitäneet haalimme "sulana" ja kulttuuritoiminnan vireillä, vaikka meitä jäljellä olevia ei olekaan paljon. Nytkin pitäisi jokaisen ottaa tämä asia vakavalta kannalta ja tehdä pino — parempi jos se olisi huomattavan pitkä ja vielä hyvin korkea.

Omasta puolestani voin sanoa, että olen yrittänyt laittaa sahani kuntoon. [illegible]

Sunnuntaina, lok. 18 p:nä on sitten eteläpääläisten yleinen puidenhakkauspäivä. [illegible]

KIITOS

Sydämelliset kiitokset teille, sukulaiset ja ystävät, siitä tosiyllätyksestä meidän uuteen kotiimme syyskuun 20 p:nä 1953.

Kiitos kukista, kauniista kahvipöydästä ja arvokkaista lahjoista, jotka jätitte käyntinne muistoksi.

Kiitos toimihenkilöille mrs. Hilja Floydille, mrs. Siiri Polvelle, mrs. Elina Sandholmille sekä mrs. Vieno Punkarille ja myös mrs. Laura Mikkolalle, mrs. Alli Nevalle ja mrs. Sirkka Marttalalle heidän auttaessaan tarjoilussa.

Kiitos Elinalle runosta. Kiitos myös niille jotka ottivat osaa, vaan eivät voineet saapua.

Kiittäen,

AUNE JA EMIL LAAKSONEN JA ALLAN

R. R. 1 — Copper Cliff, Ontario

Sydämelliset onnittelumme teille

LEMPI JA JUSSI SALMINEN

hopeahääpäivänne johdosta

Eine Salminen	Tyyne ja Yrjö Walli
Kukkatyttö ja -poika:	Ida ja Vic. Nordlund
MAIJU JA YRJÖ AIRILA	Aino ja Uuno Ojala
	Maria ja Aatu Marttinen
Maija ja Ilmari Mäki	Mr. ja mrs. Jack Walli
Carolyn, Sylvia ja Carl Silander	Hilma ja Frank Ojala
Annie ja Harvey Harju ja tytöt	Aili ja Väinö Hohter
Kaarina ja Pentti Kivinen ja lapset	Kaija ja Leksa
	Eine ja Kauko
A. Mäkiset	EINAR WALLI
Aune ja Arvi Mäkinen	Kay Kuusisto
Ellen Kivinen, Raymond ja Eiler	Katri ja U. Korpi
	Tyyne ja Heikki Kangas
Senja ja Antti Siipola	Fanny ja Karl Suominen
Elma ja Santeri Salminen	Hilja ja Anton Kaisla
Elina ja Arvi	Sofia Järvi
Enni ja Henry Anderson	Hilma ja Matti Kortesoja
Martha ja Väinö Paananen	Lempi ja Armas Pauli
Tyyne Kinnunen ja lapset	Kerttu ja Toivo Torvi
Hellen, Lea ja Jack Rantanen	Linne Rautio
Albert Long	Linnea ja John Kontturi
Paul, Aune ja Elis Kallio	Douglas, Norma ja Nick Skuro
Siiri Poutanen	Martta ja Vili Mäki
Taimi ja Vilho Kallio	Hilja ja Alex Koskela,
Alma ja Antti Ranta	Timmins, Ont.

KIITOS

Kauniit kiitokset teille sukulaiset, ystävät ja tuttavat, jotka yllättäen saavuitte kesäkämpällemme viettämään meidän 25-vuotishääpäiväämme.

Kiitos kallisarvoisista hopeista ja muista kauniista lahjoista, kukkasista ja herkuista. Kiitos runon tekijöille, lausujalle ja laulajalle "Hopeahäävalssista". Suuret kiitokset tämän yllätyksen alkuunpanijoille, tarjoilijoille ja kaikille, jotka tavalla tai toisella ottivat osaa tähän meille järjestettyyn juhlaan sekä myöskin niille, jotka ottivat osaa, vaan eivät voineet olla juhlassa mukana.

Tulemme teitä kaikkia kiitollisuudella muistamaan.

Ystävyydellä,

LEMPI JA JOHN SALMINEN

523 Spruce Street — Sudbury, Ont.

Sydämelliset onnittelumme

LEMPI JA JUSSI SALMISELLE

heidän hopeahääpäivänään, syyskuun 27 p:nä 1953

On juhla suuri Salmisilla,
tänä syksyisenä sunnuntaina,
kun neljännesvuosisataa on
jo yhdessä kuljettu elinrataa.

En tunne vaiheitansa näiden
vuosien,
He itse tietävät ne parhaiten,
vaan usein hymysuin he katsoo
toisiansa,
sen tietää jokainen.

Tulos ahkerasta raadannastaan,
on heillä koti, kaunis ja
kaksikin,
jonne aina iltasin
he työstä kotiutuu kolmisin.

Vaikka Jussia jo henki ahdistaa,
ei esteenä se olla saa,
kun velvollisuus kutsuu
joukkotoimintaan
he siellä kumpikin ovat aina
paikallaan.

Siksi mekin, ystävänne,
toverinne
sekä sukulaiset myös,
tänään teitä tervehdimme
ja onnea toivotamme myös.

Kun lähdette nyt uudelle
neljännekselle,
niin siinä paljon onnea
viel' tarvitaan.
Ja lopuksi nyt toivon vaan,
että 25 vuoden jälkeen
me taas jälleen juhlitaan.

Kirj. ELINA.

"Hairahdus" maksoi "urheilijoille" sievoisen summan

Toronto. — "Hairahtuneet" sunnuntaikalastajat ja -metsästäjät joutuivat elokuun aikana maksamaan $4,000 sakkoa noin kahdestasadasta rikkoumuksesta Otarion maakunnan villiriistalakeja vastaan. Kaikkiaan tuomittiin 201:stä rikkoumuksesta maksettavaksi $3,129 sakkoa ja lisäksi $859.65 kulut.

Ankarimman tuomion — $100 sakkoa ja $14.50 kulut — sai kaksi miestä siitä kun olivat menneet järvilohien kasvatuspaikalle Simcoe-järven piirissä. Kaksi muuta miestä maksoi sadan dollarin sakon ja viiden dollarin kulut siitä, että olivat luvattomalla ajalla tappanet hirven (moose). Kaksi muuta miestä sai $50 sakon siitä, että eillä oli luvattomalla ajalla villiriistan lihaa. Eräs toinen mies sai $50 sakon siitä, että oli luvattomalla ajalla ampunut pyyn.

Kaikkein yleisimpiä rikkoumuksia olivat: Onkiminen ilman ei-asukkaan lupakirjaa 77; alamittaisia kaloja 26; yritys lähettää pois maasta enemmän kalaa mitä lupakirja edellyttää 19; metsästys ilman lupakirjaa 9; kalastus useammalla kuin yhdellä siimalla 8.

Alamittaisista kaloista annettujen sakkojen suuruus vaihteli kymmenestä kahteenkymmeneenviiteen dollariin, ynnä kulut.

Kirvesmiesten palkat Canadan eri paikkakunnilla

Lehtemme syysk. 22 numerossa oli edelläolevalla otsakkeella varustettu uutinen, jossa sanottiin usealla paikkakunnilla tehdyn uudet työehtosopimukset kirvesmiesten palkkoihin nähden. Uutinen oli siinä suhteessa virheellinen, että mainittuja palkkoja ei ole vielä voitettu vaan että paikalliset unionit ovat saaneet luvan neuvottelujen aloittamiseen palkkojen korottamiseksi. Sen mukaan ovat seuraavien paikkakuntien puutyöläiset aloittaneet neuvottelut tuntipalkkojen korottamiseksi (ensimmäinen luku edustaa nykyistä tuntipalkkaa ja toinen luku vaadittua tuntipalkkaa):

Edmonton, Alta	$1.85	— $2.15
Dawson Creek, B. C.	1.90	— 2.10
Brantford, Ont.	1.60	— 1.80
Port Arthur, Ont.	1.85	— 2.15
Prince Rupert, Ont.	2.10	— 2.40
Hamilton, Ont.	1.95	— 2.20
Glace Bay, N. S.	1.80	— 2.00
Port Alberni, B. C.	2.10	— 2.20

Elokuvataiteen nopea kehitys Slovakiassa

Praha. — Kansanvallan aikana on Slovakiassa, samoin kuin koko Tshekkoslovakian alueella, saanut elokuvataiteen kehitys suuren laajuuden. Porvariston vallan aikana Slovakiassa oli 135 elokuvateatteria ja nyt on niitä Slovakiassa 803 elokuvateatteria ja 86 kiertävää elokuvien esittäjää.

Vuonna 1946 kävi elokuvateattereissa yli 17 miljoonaa henkeä, mutta viime vuonna kävi niissä 25 miljoonaa henkeä.

Vuonna 1945 lähtien Slovakiassa on julkaistu 9 täysmittaista taidefilmiä ja 121 dokumenttifilmiä. Tänä vuonna [illegible] valmiiksi 3 uutta filmiä, siinä [illegible] ensimmäisen slovakialaisen värifilmin "Kotimaa".

Joku aika sitten Bratislavassa Slovakian elokuvatyöntekijät saivat haltuunsa [illegible]

Erikoislaatuinen työehtosopimus

Montreal. — Tämän kaupungin 18 rabbia kuuluu täkäläiseen teurastustyöläisten unioon, jolla on heitä koskeva erikoislaatuinen työehtosopimus. [illegible]

[illegible] 4,576 dollarin [illegible]

— Canadassa oli v. 1951 kotitalouksissa käytetyn sähkön keskimääräinen hinta 1.65 kilowattituntilta ja Yhdysvalloissa samaan aikaan 2.81 senttiä. Teollisuus- ja liiketarkoituksiin käytetyn sähkön vastaavat hinnat olivat 6/10 ja 1.4 senttiä.

Tilatkaa puiden taimet aikaisin

Toronto. — Ontarion maa- ja metsäministeriö kehoittaa tilaamaan puiden taimet ajoissa ensi kevätistutusta varten, [illegible] taapumisjärjestyksessä.

Viime vuonna [illegible] jakoi yli 20,000,000 puun tainta [illegible]

[illegible] Department of Lands and Forests, Parliament Buildings, Toronto [illegible]

[illegible] Scotch pine, white pine, red pine, jack pine, white spruce, white cedar, white ash, silver maple, red oak, Carolina poplar ja black locust.

Ylläolevien lisäksi on myös [illegible] määrä seuraavia lajeja: Norway spruce, sugar maple, red maple, hemlock, white elm, rock elm, yellow birch ja black cherry. Niitä on saatavana niin kauan kuin ne riittävät.

Alueen metsänhoitoviranomaiset [illegible] maanomistajien kanssa siitä, mitkä lajit ovat sopivimpia, ja mitkä ovat parhaita istutusmenetelmiä.

Ruotsi voitti Unkarin tiukassa maaottelussa

Suomen TUL-lehden kertoman mukaan voitti Ruotsi Unkarin syyskuun toisella viikolla Ruotsissa suoritetussa Unkari-Ruotsi maaottelussa. Etukäteen arveltiin ottelun päättyvän Unkarin niukkaan voittoon, mutta ruotsalaiset juoksijat venyivät odottamattoman hyviin saavutuksiin ja niin kallistui vaaka ruotsalaisten hyväksi. Seuraavassa kilpailujen parhaita tuloksia.

100 m. voitti Unkarin Goldovanyin ajalla 10,7, Ruotsin Trollsas 10,8, Zarand, U. 10,9.

200 m:llä tapahtui suuri yllätys, kun Ruotsin Brännström kiskaisi peräti 21,5. Carlsson oli toinen 21,9. Unkarin Goldovayi ja Banhalmi juoksivat 22,1 ja 22,2.

400 m: Brännström 47,4 (sama kuin Ruotsin ennätys), Wolfbrand 47,7, unkarilaiset Solymos ja Banhalmi 48,5 ja 49,1.

800 metrillä oli Ruotsin Ekfaldt paras, juosten ajan 1.50,7, mutta Unkarin Szentgali kiilautui toiseksi ajalla 1.51,2, ennen Ruotsin Obergia, joka sai ajan 1.31,4. Unkarin Bekes sai ajan 1.52,4.

1,500 metrillä eivät unkarilaiset voineet mitään Ruotsin Karlssonille ja Eriksonille, jotka saivat ajat 3.50,6 ja 3.50,7. Unkarilaisten Iharos ja Roszavolgyin ajat 3.52,6 ja 3.52,8.

5 000 metrillä Unkarin Kovacs oli ylivoimainen pala ja sai hän juosta suurimman osan matkasta yksinään. Aika 14.15,4. Andersson voitti yllättäen Ruotsin mestarin Albertssonin, aikojen ollessa 14.31,6 ja 14.34,2. Unkarin Garayn aika 14.59,2.

10.000 jäivät molemmat ruotsalaiset peränpitäjiksi. Kuvacs ravasi matkan 29.58,2, Juhasz 30.53,0. Dillen 30.55,2 ja Lundh 31.08,2.

110 metrin aidoissa korjasivat unkarilaiset myöskin kaksoisvoiton. Retezar 14,7, Szengar 14,9, Johnson 15 1.

400 metrin aidoissa oli tilanne päinvastainen, vaikka Unkarin Lippay sivusikin maansa ennätystä. Ajat: Eriksson ja Ylander 52,2, Lippay 52,4.

3,000 metrin estejuoksun voitti yllättäen Unkarin Apro ajalla 9.17,2. Alle 9 minuutin m ehet Söderberg ja Jenzensky saivat ajat 9.10,6 ja 9.12,4.

4x100 metrin viestissä sai Unkari mainion ajan 40,9. Ruotsin aika 41,5, mutta ruotsalaisten juoksu hylättiin. Korvaukseksi siitä, voitti Ruotsi pitkän viestin ajalla 3.15,2. Unkarin joukkueen saadessa vajaan sekunnin huonomman ajan.

Pituushypyssä Unkarin olympialaisten pronssimies ponkaisi 7.66. Zalki pääsi 7.35. Ruotsalaisetkin ylittivät 7 metriä, mutta vain 6 sentillä.

Kolmiloikassa ruotsalaiset Norrman ja Erikson ylittivät 15 metriä 15.15 ja 15.07. Unkarin Puskas, joka loikkasi 14.99 ja maansa ennätyksen, jäi kolmanneksi.

Korkeudessa hallitsi Ruotsi puhtaasti. Nilsson selvitti 2.00 ja Svensson 1.95.

Seiväshypyssä jäi miesten välille tasaisesti 10 senttiä. Lundberg 4.30, Homonnay 4.20, Hullqvist 4.10 ja Kovacs 4.00.

Kuula oli ruotsalaisten kokonaan. Sänegordin ja Edhlundin työntäessä vähän yli 15 metriä. Kilpailujen kaikkein huonoin.

Kiekko oli hyvä tasoinen, unkarilaisten isännöidessä. Klics 49.66 ja Szecenny 49.64. Ruotsalaiset Arvidson 49.36 ja Lindman 45.24.

Keihäs muodostui unkarilaisille pettymykseksi, sillä Krasznai jäi kauvaksi normaalistaan. Ruotsalaiset voittivat, Bengström 71.11 ja Sjöströn 66.68.

Moukarinheitossa Unkarin Csermak ylitti jälleen 60 metriä 22 sentillä ja hänen maanmiehensä Nemeth sai tuloksen 57.03. Ruotsalaiset jäivät kauaksi, vaikka heittivätkin 53.75 ja 53.66.

Helsingin olympialaiset -- Bukarestin festivaali

Iso nelimoottorinen lentokone toi minut kotiin vaiherikkaalta matkaltani.

Seutula. Helsingin lentokenttä.

Pieni nykäys ja kone on maassa. Kierros ja kone ajaa pehmeästi lentoaseman eteen. Tuttu kotoinen maa. Lentoaseman rakennukset. Lentokenttä, jonka toisessa päässä vangit jatkavat pikkuhiljaa tavanomaista työtään.

VANGIT!

Niin, Seutulan lentokenttä rakennetaan ja laajennetaan vankityövoimalla. Se on yleisesti tunnettu asia eikä kukaan näe siinä mitään pahaa.

Mutta annapas, jos joku huomaisi, että niissä maissa, joista tulin, rakennetaan jotakin vankityövoimalla. Se olisi skandaali, raakalaisuutta, epäinhimillisyyttä.

Helsinki valmistautui olympialaisiin, rakensi olympiastadionin ja useita muita urheilulaitoksia. Tämä oli välttämätöntä, jotta kisat sujuisivat kunnialla.

Bukarest valmistautui nuorisofestivaaliin muutamassa kuukaudessa. Bukarest rakensi stadionin ja paljon muuta — ei vankityövoimalla — jotta festivaali sujuisi kunnialla. Mutta eräiden ihmisten mielestä tämä kaikki oli vain silmänlumetta!

Olympialaisten kynnyksellä Helsingissä uhrattiin paljon vaivaa ja aikaa kaupungin "kasvojen pesuun", jotta Helsinkimme olisi siistin näköinen ulkomaisten vieraiden saapuessa. (Näin tekevät muuten kaikki hyvät emännät ja isännät vieraita odotellessaan.)

Samoin teki Bukarest. Mutta nyt "suuren" lehdistömme mielestä tämä olikin "tarkoituksellista lavastusta" ja länsimaisen nuorison pettämistä.

Etelän maan ilmasto, ja kuumuus muodostavat otolliset olosuhteet kulkutautien leviämiselle. Ja niinpä Bukarestissa vähän ennen festivaalia oli järjestetty jopa jonkinlainen desifiointikampanja. Kas kun kukaan HeSan journalisteista ei ole vielä valittanut sitä voimakasta DDT:n hajua, joka vallitsi Bukarestin hotelleissa parina ensimmäisen festivaalipäivänä! Jos he siitä kirjoittaisivat, pitäisivät he todistuksena jostakin pahasta.

Mutta me, jotka olimme tutustumassa Bukarestiin ilman ennakkoluuloja (ja myös — joriskoon Jahvetti mitä tahansa — ilman ruusunpunaisia silmälaseja), me ymmärrämme, että tämä oli välttämätön toimenpide, koska maahan saapui ihmisiä yli sadasta maasta ja koska heidät päästettiin maahan karanteenitta.

LAVASTUSTAKO BUKARESTISSA?

Tietysti siellä oli lavastusta! Komeita julisteita, lippuja, juuri festivaalin kynnyksellä maalattuja taloja, pestyjä ikkunoita ja korkeita kuvilla koristettuja aitoja rakentamattomien aukioiden peittona.

Siellä oli suoritettu tarkoin samanlainen "lavastus" kuin meillä olympiakisojen kynnyksellä.

Tavarat Bukarestin liikkeissä edustivat eräiden lehtien mielestä myös lavastusta.

Osittain oli tavaroita tietenkin tuotu kauppoihin nimenomaan festivaalin takia. Ja oli siellä varmaan joitakin tavaroita ja juomia, joita ei muulloin ehkä kaupungissa näy. Mutta ei Suomessakaan ole esim. Coca-cola juomaa, mutta olympialaisten aikana oli — ja paljon olikin.

Helsingin kahvilat olivat olympialaisten aikana auki myöhään iltaan — nekin, jotka muuten sulkevat ovensa kello 17. Ja kioskeja oli rakennettu kymmenittäin entisten lisäksi ja kabarettiohjelmia järjestettiin ravintoloihin ja ravintoloita ulkoilmaan. Antoiko olympialaisten aikainen Helsinkimme oikean kuvan "todellisesta Helsingistä"? Mutta tämä kaikki kuului asiaan, ja kaikki tämä tarvittiin, jotta olympialaiset onnistuisivat. Ja onnistuivathan ne.

Bukarestin festivaali onnistui loistavasti. Ja sehän se vasta sieppaa eräitä ihmisiä.

Voimme kuvitella niitä jymyotsikkoja "suurten" lehtiemme etusivuilla ja sitä artikkelien ja haastattelujen määrää, joka niihin ilmestyisi, jos esim. sata suomalaista nuorukaista pääsisi viikoksi vaikka Englantiin vajaan matkalipun hinnalla!

Nyt yli kaksi tuhatta Suomen nuorta oleskeli kaksi viikkoa Bukarestissa. He näkivät paljon, söivät kyllikseen ja pitivät hauskaa. Tapaus on siksi suuri, että siitä on He-Sankin mahdoton vaieta. Mutta kun tapahtuma kehittyi "väärässä" maassa niin siitä yritetään lavastaa valheita.

On totta, että festivaali sujui propagandan merkeissä. "Rauhan ja ystävyyden" iskusanan merkeissä — alusta loppuun.

Olisi mielenkiintoista tietää, olisiko Ilta-Sanomat iloisempi, jos sitä olisi vietetyt "Sotaa ja vihamielisyyttä" — iskulauseen alla?

Kiitos romanialaiset ystävämme, että lavastitte hienon ja mieleenpainuvan juhlan ja että teitte sen propagandamielessä. Yritämme täällä kaukaisessa Suomessamme jatkaa tätä samaa rauhan ja ystävyyden propagandaa, sillä pidämme siitä enemmän kuin sodasta ja vihamielisyydestä.

Martti Savo.

Neuvostourheilijoita Oslon kilpailuissa

Oslo. — Syyskuun 28 pnä saapui tänne 30-henkinen neuvostoliittolainen urheilijoukkue, joka osallistuu täällä lauantaina ja sunnuntaina pidettäviin kansainvälisiin urheilukilpailuihin.

Neuvostoliiton joukkueeseen kuuluu maailmanennätyksen omistajia ja olympiavoittajia ja on siinä sekä miehiä että naisia.

Berliinissä on sovittu urheilu-yhteistyöstä

Berliini. — Länsi- ja Itä-Berliinin urheilutoimitsijat ovat sopineet yhteisten urheilutoimintojen järjestämisestä. Monissa lajeissa, kuten jalkapallossa, painissa, nyrkkeilyssä ym. on aikomus järjestää yhteiset mestaruuskilpailut.

— Canadassa viime vuonna rakennetuista 73,087 uudesta asunnosta valmistettiin neljäsosa vuokrattaviksi.

Kauppatoiminnan kehitys Bulgariassa

Sofia. — Bulgariassa kehittyy kauppatoiminta nopeasti. Maassa on laaja valtion ja osuuskauppaverkosto. Yksistään maaseudun kulutusosuuskunnilla on 15,000 kauppaa, ravintolaa ja tarjoiluhuonetta. Tämän vuoden alkupuolella avattiin 516 uutta valtion ja osuuskauppaa. Elokuun 2 päivänä 1953 toimitetun hintojen kolmannen alennuksen jälkeen työtätekevien reaalitulot ovat kasvaneet keskimäärin 10 prosentilla. Kuluvan vuoden alkupuolella kasvoi vähittäiskauppa 11,6 prosentilla viime vuoden samaan aikaan verraten.

Karhuja runsaasti Port Arthurin ympäristöllä

Port Arthur. — Kuluvan viikon aikana on kaupungin rajain sisällä nähty viis karhua. Yksi nähtiin vain puolen mailin päässä keskikaupungista.

Villieläimien tuntijat uskovat, että kun marjoja oli vähän niin se on ahdistanut karhuja kaupungin ympärille etsimään ruokaa.

Tärkeä sijansa sosialistisessa kaupassa on kulutusosuuskuntien kauppatoreilla, joiden kauppavaihto on tänään vuoden toisella neljänneksellä kasvanut nelinkertaisesti viime vuoden samaan aikaan verraten.

"Savotan Sanni"

vierailee allamainituilla paikkakunnilla seuraavasti:

GERALDTON, Ukrainian Hall, lokakuun 10 p:nä kello 8 illalla.
HEARST, Koululla, lokakuun 12 p:nä klo 7.30 illalla.
KAPUSKASING, Canada Cafe, lokakuun 13 p:nä klo 8 illalla.
TIMMINS, Harmony Hall, lokakuun 14 p:nä klo 8 illalla.
SOUTH PORCUPINE, Suomalaisten haali, lokakuun 15 p:nä klo 8 ip.
KIRKLAND LAKE, Ukrainian Hall, lokakuun 16 p:nä klo 8 illalla.
COBALT, lokakuun 17 p:nä klo 8 illalla.
SUDBURY, Sampo-Haali, lokakuun 19 p:nä klo 7 ja 9.15 illalla.
WANUP, Suomalaisten haali, lokakuun 20 p:nä klo 8 illalla.
LONG LAKE, Suomiranta, lokakuun 21 p:nä klo 8 illalla.
BEAVER LAKE, Suomalaisten haali, lokakuun 22 p:nä klo 8 illalla.
SAULT STE. MARIE, Chateau Pines Hall, lokak. 23 p. klo 7 ja 9.15 ip.
SAULT STE. MARIE, Steelton Hall, lokakuun 24 p. klo 7 ja 9.15 ip.
SUDBURY, Finnish Hall, lokakuun 26 p:nä klo 7 ja 9.15 illalla.
ST. CATHARINES, Ukrainian Hall, lokakuun 28 p:nä klo 7 illalla.
TORONTO, Legion Hall, 22 College St. lokak. 29 p:nä klo 7 ja 9.15 ip.
SARNIA, lokakuun 30 p:nä klo 7 illalla.

"Ei ole mulla avainta eikä tiirikkaa,
jolla sydämesi aukaisen,
vaan sillä tavalla sen aukaisen,
että huuliasi suutelen."

TERVETULOA!

PALMUN ELOKUVAT.

MONIPUOLINEN VALIKOIMA

TRIOLA-, RYTMI- JA COLUMBIA — **ÄÄNILEVYJÄ ON NYT VARASTOSSAMME**

• Allaolevasta luettelosta löydätte tunteellisia valsseja, repäiseviä jenkkoja ja polkkia sekä hienoja tangoja.

TRIOLA

T 4039 **Valkovuokot**, tango, Olavi Virta
Lilian nuori (Too Young) Olavi Virta
T 4042 **Ennen muinoin**, fox-trot, Kipparikvartetti
Vain tavallinen tyttö, slow-fox, "Hertta"
T 4043 **Vanhan vahteran laulu**, tango, Veikko Tuomi
Laitan laulun liitämähän, valssi, Veikko Tuomi
T 4044 **Maasta se pienikin ponnistaa**, jenkka, V. Vartiainen
Tee näin — älä näin, valssi, Vilho Vartiainen
T 4046 **Karkausvuosi**, jenkka, Arvo Ukkola
Rempallan, jenkka, Veikko Tuomi
T 4047 **Palaan luoksesi**, tango, Vilho Vartiainen
Häipymätön muisto, valssi, Vilho Vartiainen
T 4050 **Ensimmäisenä iltana**, Olavi Virta
Taivaalla loistelli kultainen kuuhut, balladi, Kauko Käyhkö
T 4052 **Mamman pikku pipana**, foksi, Kipparikvartetti
Kimmon puuhevonen, lastenlaulu, Kipparikvartetti
T 4056 **Syysmietteitä**, valssi, Veikko Tuomi
Onnen-pyörä, valssi, Kauko Kokkonen kumpp.
T 4057 **Nuori ihanteeni**, tango, Olavi Virta
Ahkera-Antti, jenkka Olavi Virta ja "Kulkurit"
T 4059 **Yli aaltojen**, valssi, harmonikka-duetto Pihlajamaa ja Viljanen
Sydämmes' Mulle Suo, valssi, harmonikka-duetto Pihlajamaa ja Viljanen
T 4067 **Moukkulan Polkka**, Jorma Ikävalko
Kaksi elon parhainta, jenkka, Jorma Ikävalko
T 4073 **Onnen yö**, tango, Veikko Tuomi
Kaikki aikanaan, valssi, Veikko Tuomi
T 4076 **Balaadi Orpo-Marjasta**, valssi, Erkki Junkkarinen
Tuntutrituvassa, tango, Erkki Junkkarinen
T 4077 **Hannan kapteeni**, merimiesvalssi, Jorma Ikävalko
Yksin maailmassa, jenkka, Jorma Ikävalko
T 4078 **Raisulipoika ja Hilikarinlikka**, polkka, Jorma Ikävalko
Uskoton Elviira, valssi, Jorma Ikävalko
T 4079 **Rakas petturi**, tango, Olavi Virta
Kolme pientä hiirtä, foxtrot, Henry Theel
T 8034 **Hurmalan häät**, jenkka, Kipparikvartetti
Kisällit kesällä, fox, Kipparikvartetti

RYTMI

R 6131 **Raviradan tyttö**, jenkka, Justeeri
Raviralli, jenkka, Justeeri

COLUMBIA

MY 5 **Pumpulissa**, merimiesvalssi, Eugen Malmsten
Kun Hoisia ystäviä on, foxtrot, Eugen Malmsten
MY 12 **Tuo totta on**, tango, Eugen Malmsten
Uinu pienoinen, valssi Eugen Malmsten
MY 13 **Loppu oli "Hei-kun-kei"**, jenkka Matti Jurva
Poika se lähti lännelle, jenkka, Matti Jurva
MY 14 **Taikayö**, tango, Eugen Malmsten
Sumujen saari, foxtrot, Eugen Malmsten
MY 16 **Kalle ja Matti maissa 1**, Matti Jurva
Kalle ja Matti maissa 2, Matti Jurva

LÄHETÄMME LEVYJÄ KAIKKIALLE CANADASSA

HINTA $1.25 KPL.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)
Postitilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
100 Elm St. West — P. O. Box 69 — Sudbury, Ontario

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street — Port Arthur, Ontario

Chiang esittelee protesteja omien rosvojensa puolesta

Rangoon. — Sen johdosta, että Chiang Kai-shek on esittänyt protesteja siksi, kun Burman lentovoimat ovat ahdistelleet Burmassa vuosikausia mellastaneita Chiangin rosvoja, on Burman hallitus lähettänyt suorasukaisen vastauksen.

Burman vastauksessa ihmetellään, miksi Formosan hallitus nyt on niin kärkäs huolehtimaan kysymyksessä olevien sissien hyvinvoinnista, vaikka se on aikaisemmin kieltänyt omaavansa minkäänlaista kontrollia niihin.

Suurin osa viljasta ja perunoista on korjattu Suomessa

Helsinki. — (SS) Lokakuun alussa maataloushallituksen tilastotoimiston tahoilta kerrottiin, että sateet ovat paljon haitanneet viljan korjuutöitä, mutta tilanne on kuitenkin jo paljon parantunut. Suurin osa korjuutöistä ja perunannostosta on jo suoritettu.

Elokuun 15 päivän arviosta on tilanne sikäli muuttunut, että perunasato tulee arvioitua pienemmäksi, vai noin 80 prosentiksi viime vuoden sadosta. Vilja- ja juurikasvisato näyttää muodostuvan tyydyttäväksi.

USA ON SÄÄLIMÄTÖN YSTÄVIÄÄN KOHTAAN

Rio De Janeiro. — Tri Oswaldo Aranha, Brasilian uusi rahaministeri, joka myöskin mainitaan mahdollisena presidentinehdokkaana vuoden 1955 vaaleissa, on antanut New York Herald Tribune-lehden kirjeenvaihtajalle erikoishaastattelun, jossa hän katkeruudella mainitsee karkeudesta, jolla Yhdysvallat ajaa omia etujaan muissa maissa.

Aranha sanoo tuntevansa suurta kunnioitusta Yhdysvaltain kansaa kohtaan, mutta ei voi tuntea samanlaista kunnioitusta sitä talouspolitiikkaa kohtaan, jota Yhdysvallat ajaa tässä osassa maailmaa. Hän sanoo, että Yhdysvallat on armoton puristaessaan itselleen etuisuuksia toisten maiden kustannuksella. Esimerkkinä hän mainitsee 300 miljoonan dollarin lainan, jonka Brasilia sai vienti- ja tuontipankilta Washingtonista voidakseen suorittaa pitkän aikaa maksamatta olleet velkansa Amerikan ulosvientiliikkeille.

Hän sanoo, että Britannia ja Länsi-Saksa, jotka myöskin ovat kauppasuhteissa maksuissaan jäljessä ovat saaneet paljon edullisemmat ehdot ja sopimukset Yhdysvalloilta. Hän sanoo katkerana: "Me saimme kaikkein huonoimman sopimuksen parhaalta ystävältämme."

Aranha arvostelee myöskin amerikkalaisia firmejä, jotka tekevät rajoitettuja sijoituksia Brasiliaan, rakentavat alkuperäistä sijoitussummaansa Brasiliassa tekemillään voitoilla ja sitten lähettävät kotimaahansa dollareita paljon enemmän kuin mitä alkuperäinen sijoitussumma edellyttää. Hän sanoo eurooppalaisten sijoittajien olevan siinä suhteessa vähemmän ahneita.

Aranhan selontuksesta käy selville, että Brasilia kamppailee ankarasti inflatiota vastaan.

— Canadassa valmistettiin vuonna 1951 kaikkiaan 4,038,3[illegible]3 tusinaparia nylonsukkia, joista 503,770 tusinaparia oli saumattomia.

LAHJAPAKETTIEN hinnat laskeneet

UUDET LAHJAPAKETIT SUOMEEN

Mielihyvällä ilmoitamme, että olemme tilaisuudessa lähettämään meidän omia lahjapakettejamme Suomeen.

• BEST GIFT NO. 1
Hinta $10.50
- 2 lbs. kahvia
- 4 lbs. valkoista riisiä
- 1 lb. rusinoita
- 1 lb. luumuja
- 1 lb. kuivattuja persikoita
- ½ lb. kaakaota
- 2 paria Nylon-sukkia (koko 10)

• BEST GIFT NO. 2
Hinta $8.00
- 2 lbs. kahvia
- 2 lbs. valkoista riisiä
- 1 lb. luumuja
- ½ lb. kaakaota
- 1 paketti kuivattuja hedelmiä
- 1 pari Nylon-sukkia (koko 10)

• BEST GIFT NO. 3 —
Hinta $6.75
- 2 lbs. kahvia
- 2 lbs. valkoista riisiä
- 1 lb. luumuja
- 2—4 oz. teetä

Paketit sisältää Maxwell House ja Chase & Sanborn kahvia.

Antakaa meidän huoltaa lahjapakettienne lähetys Suomeen.

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Box 69 Sudbury, Ont.

TILATKAA
FRANCIS
"KLEAN KOAL"
KIVIHIILTÄ
Dial 5-7394
Kuukausimaksut järjestetään
Milton Francis Lumber Co. Ltd.
99 S. Cumberland Street
Port Arthur Ontario

Langila & Waugh Hardware Co.
RAUTATAVARAA — PORSLIINITAVARAA
"BEACH"-UUNEJA — "CONNOR"-PYYKKIKONEITA
"PHILCO"-RADIOITA — "ELTO"-ULKOLAITAMOOTTOREITA
Vastapäätä Prince Arthur hotellia
Puhelimet: 5-5912—5-7581
10 N. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

Osuustoimintakuukauden rientoja

★ Radio-ohjelmat
joka maanantai-ilta klo 7.15 ip.
International Co-Op, Thunder Bay Co-Op Dairyn ja Westfort Co-Op Trading Co:n toimesta.

★ Filmi-ilta
Tiistaina, lokak. 13 p:nä klo 8 ip.
Venäläisten haalilla,
211 Robertson St., Fort William
Kahvia ja leivoksia
Vapaa sisäänpääsy.

★ Teekestit ja leivosten myyjäiset
Lokakuun 13 p:nä klo 2—5 ip.

★ I. C. C. G. tanssiharjoitukset
joka maanantai ja keskiviikko kello 7 illalla

★ Voimisteluharjoitukset
Sunnuntaisin kello 2 ip.
Uudet jäsenet tervetulleita!

ERIKOISTA! ERIKOISTA!
JUTALAISET KANSANLAULAJAT
Marraskuun 3, 4 ja 5 päivinä

• KAMINISTIQUIALAISTEN HUOMIOON
Osuuskaupan lainakirjasto AVATAAN PIAN omassa kaupassanne.

INTERNATIONAL CO-OP STORES LIMITED
VALISTUSJAOSTO
Port Arthur Ontario

Haasteryntäys

Tähän katsaukseen saatiin 52 lahjoittajalta $164.25 — hankittu yhteensä $5,856.05

Haasteryntäyksemme jatkuu edelleenkin hyvällä vauhdilla, osoittaen kuinka hyvin Canadassa olevat maanmiehemme käsittävät rauhan ja työkansan paremman elämän puolesta kamppailevan lehden merkityksen. Onkin hyvä kaikkien muistaa, että juuri nyt, jolloin rauhan voimat ovat saavuttamassa yliotteen sodanvoimista maailman laajuisessa kamppailussa, on rauhan asiaa puoltavan lehdistön merkitys äärettömän suuri.

Haasteet ja lahjoitukset

JOHN SALMINEN Sudburysta vastaa $2. saamiinsa haasteisiin.

ALVIINA MAKELA Simcoesta vastaa $2. John Kivirannan haasteeseen ja haastaa Isak Saaren Porcupinesta ja Kusti Wilenin Torontosta, lahjoittamaan vointinsa mukaan.

IDA JA JOHN LEHTINEN Torontosta vastaavat $2. saamiinsa haasteisiin ja haastavat mr. ja mrs. Snikkarin, Justiina Puittisen, Jack Prepulan ja Selma Paasasen, kaikki Torontosta, Ont.

HANSKI PARTANEN Torontosta vastaa $1. K. Kämäräisen haasteeseen ja haastaa Sigrid Lahden sekä mr. ja mrs. Tom Pennasen Torontosta ja George Nummelan Port Arthurista.

N. KALLIO Torontosta lahjoittaa $5. Vapauden haasterahastoon.

ELSIE JA EINO ROIKO Kirkland Lakelta vastaavat $2. Aatu Saikkosen haasteeseen ja haastavat Hilja Heinon Kirkland Lakelta, jatkamaan haastetta.

LEMPI PELTOLA Kirkland Lakelta vastaa $1. mrs. S. Lammin haasteeseen ja haastaa Maija Luoman Kirkland Lakelta ja Liisa Aijälän, jossakin kämpällä.

ARVO MYLLYNIEMI Nipigonista vastaa $2. Vili Vuotilan haasteeseen ja haastaa Vili Mäen Nipigonista, Ont.

ONNI SIRONEN Reganista vastaa $2. C. Jaakkolan haasteeseen ja haastaa Eino Salinin Reganista, Ont., tekemään samoin.

ERKKI NIEMI Reganista vastaa $5. C. Jaakkolan haasteeseen.

JOHN SALORANTA Timminsistä lahjoittaa $3. haasterahastoon ja haastaa John Koskelan ja John Peltolan Timminsistä jatkamaan haastetta.

CSJ:n TIMMINSIN OSASTO lahjoittaa $10. Vapauden haasterahastoon.

ISAK LUOMANSUU South Porcupinesta vastaa $5. Jack Karvosen haasteeseen ja haastaa Yrjö Ojan, Eino Kemppaisen ja Eino Välsäsen, kaikki South Porcupinesta.

MR. JA MRS. A. BJORN Montrealista vastaa $2. mr. ja mrs. K. Hietalan haasteeseen.

ALEKSIINA OKSANEN Ville LaSallesta vastaa $3. K. Niittymaan haasteeseen.

KALLE HILVONEN Montrealista vastaa $2. Ilmari Hirvosen haasteeseen.

MR. JA MRS. E. TUOMAALA Whitefishista vastaavat $2. saamiinsa haasteisiin.

VICTOR MAKELA Vancouverista vastaa $2. Minnie Vainion haasteeseen ja haastaa Charlie Holmin, Jack Norrenan ja Charlie Eliasonin Vancouverista.

MR. JA MRS. L. KAJANDER Vancouverista vastaavat $2. Väinö Jäskelän haasteeseen ja huomauttamme kaikille Vapauden lukijoille, alkää unhoittako täyttää velvollisuuttanne omaa lehteänne kohtaan!

AINO JA ONNI KOSKINEN Vancouverista lahjoittavat $5. haasterahastoon ja haastavat kaikki Vapauden ystävät tekemään vointinsa mukaan.

CSJ:n NAISTEN KERHO VANCOUVERISTA vastaa $10. Sointulan Naisten kerhon haasteeseen ja haastaa kaikki ne CSJ:n osastot, jotka eivät vielä ole täyttäneet osuuttaan, tekemään parhaansa lehtemme hyväksi.

MIKE WEST Moose Jawista lahjoittaa $1.25 haasterahastoon.

LAURI KASKI Chin Riveriltä vastaa $5. I. Bentin haasteeseen ja kehoittaa kaikkia myöhästyneitä tekemään samoin.

KIRSTI JA REINO HOVI Silver Mountainista vastaavat $2. Sylvi ja Risto Kallion haasteeseen ja haastavat Helvi ja Julius Asmuntin Silver Mountainista tekemään samoin.

T. HEINO Soosta vastaa $2. Chas. Heinon haasteeseen.

IDA JA FRANK KOSKI Sarniasta vastaavat $5. Reino Kaarakaisen haasteeseen ja haastavat Sanni ja Vili Sivulan Windsorista sekä Esteri Heinon samasta talosta.

ONNI KEKKI, Camp No. 301, Makwa, Ont., vastaa $10. Selma Naulin haasteeseen.

ANNA JA HEIKKI VEHKALAHTI Hearstista vastaavat $5. Kosti Hytösen haasteeseen ja haastavat kaikkia Vapauden kannattajia tekemään samoin.

I. TOIVIO Hearstista vastaa $5. Vic. Ahon haasteeseen ja haastaa Taito Ristimäen ja Nikolai Känsälän Lockerbysta, Ont., Fred Freemanin, G. Haapalan ja K. Johnsonin Broder Towshipista, Ont. sekä Eino Poutun Prince Rupertista, B. C., kukin vointinsa mukaan.

ELI MAKI Kapuskasingista vastaa $5. Matti Rapon haasteeseen ja haastaa Yrjö Malinin, John Knuuttilan, Emil Ruohoniemen ja Oskari Laurilan, kaikki Kapuskasingista, Ont.

HANNES KALADUDAS Kapuskasingista vastaa $5. Felix Ahon haasteeseen.

JACK VIRTANEN Kapuskasingista vastaa $5. Arvi Kosken haasteeseen.

H. SIREN Nakinasta vastaa $2. Sofia ja Fred Moilasen haasteeseen ja haastaa S. ja J. Hietasen täältä.

S. JA J. HIETANEN Nakinasta vastaavat $1. H. Sirenin haasteeseen.

NICK PAALANEN Porcupinesta vastaa $2. Heikki Kosken haasteeseen ja haastaa Isac Saaren ja R. Hiltusen Porcupinesta.

WILJAM JARVI Porcupinesta vastaa $1. Heikki Ahon haasteeseen ja haastaa Mimmi Knuuttilan Porcupinesta, Ont.

VAINO KAUKASI Porcupinesta vastaa $2. Heikki Ahon haasteeseen ja haastaa Yrjö Harjun McInnis Sidingista, Ont.

EELI RITOLA Porcupinesta vastaa $2. Heikki Kosken haasteeseen ja kehoittaa kaikkia vastaamaan haasteisiin.

JENNY JA OTTO LEINONEN St. Catharinesta vastaavat $5. Niko Pfispasen haasteeseen ja haastavat Olavi Luhtasaaren McKormakin kämpältä, Walter Järvisen Canborosta, Ont., Jalmar Hormiston St. Catharinesta, Ont. ja Väinö Overmarkin Sudburysta, Ont.

BILL KORHONEN, Camp 3-3, South Porcupine, Ont., vastaa $2. John Mäkikankaan ja Heikki Heinosen haasteisiin ja haastaa Arvi Lindroosin, Arvo Mäen ja Kalle Aholan samalta kämpältä (Cam 3-3) South Porcupinesta.

TOPI LAITAHARJU, Camp 3-3, South Porcupine, Ont., vastaa $2. Heikki Heinosen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haastettuja vastaamaan haasteensa.

TYYNE JA MATTI SUUTARI Port Arthurista vastaavat $5. Alli ja Niilo Pajusen haasteeseen ja haastavat mr. ja mrs. Wm. Hillin Port Arthurista ja Taneli Arvolan Audenista, Ont.

MATTI PELTO Port Arthurista vastaa $2. G. Fiskarin haasteeseen ja haastaa Lauri Välilän Dunblanesta, Sask. ja Hugo Lonqvistin, jossakin British Columbiassa.

ONNI MAKELA Stepstonesta vastaa $2. B. Koskisen haasteeseen.

VAINO PASANEN Tarmolasta vastaa $1. Ivari Salmisen haasteeseen ja haastaa Frank Jukkalan, Sulo Salon ja Kalle Taskisen, kaikki Tarmolasta, Ont.

F. MAKELA Port Arthurista vastaa $1. Sara ja Arvo Tuomen haasteeseen ja haastaa Kalevi Peuramäen Port Arthurista sekä Paul Mäen ja Alex Lammen Millerista, Ont.

PAAVO VAANANEN Port Arthurista vastaa $3. Niilo Niemen haasteeseen ja haastaa Taneli Arvolan ja Matti Ojalehdon Port Arthurin ympäristöltä.

JACK MAENPAA Lapesta vastaa $2. Lauri Harjun haasteeseen ja haastaa Jussi Hahkan metsäkämpältä Port Arthurin läheltä.

V. HIIRO Port Arthurista vastaa $2. Matti Hannin haasteeseen ja haastaa Matti Teikarin ja Eino Puumalan, molemmat Port Arthurista.

IDA KURKI Port Arthurista vastaa $1. mrs. Airolan haasteeseen ja haastaa mrs. Anni Laineen Fort Williamista ja Ida Lehdon Port Arthurista.

SELMI OALA Intolasta vastaa $2. Emeli Kuusiston haasteeseen ja haastaa Edward Huotarin Intolasta, Ont.

INTO KORHONEN Intolasta vastaa $2. Peter Kraftin haasteeseen ja haastaa Elli ja Jallu Saaren Port Arthurista, Kalle Korhosen Trazwellista, Peter Koiviston Vancouverista sekä T. Korhosen ja Veikko Laakson Audenista, Ont.

WM. SETALA Whitefishista vastaa $2. A. Nummen haasteeseen ja haastaa Geo. Mäen, Sulo Mäen ja Geo. Ahosen, kaikki Whitefishista, Ont.

Bonnin tiedoitus kontrollisuunnitelmia vastustetaan

Bonn. — Länsi-Saksassa on ryhdytty kiihkeästi mobilisoimaan liikkeelle vastustusta Adenauerin hallituksen tiedotusministeriön perustamissuunnitelmalle. Avoimesti selitetään, että sellainen puuha saattaa muodostua sanomalehdistön julkisuusvapauden ehkäisemiseksi ja varata puitteet Göbbelsin tapaiselle propaganda-aparaatille.

Bonnissa olevat sanomalehtimiehet ovat suurella enemmistöllä päättäneet pitämässään konferenssissa vedota hallitukseen ja parlamenttiin sekä vastustaa sellaista laitosta. Vetoomus tehtiin päätöslauselman muodossa. Siinä sanotaan, että sanomalehdistö ei näe mitään syytä sellaisen laitoksen perustamiseen, koska se on epätavallinen demokraattisissa valtioissa ja koska sellaisen ministeriön viettymyksenä olisi pyrkimys rajoittaa sanomalehdistön itsenäisyyttä ja vapautta.

Myöskin Yhdysvaltain, Ranskan ja Britannian hallitusten edustajat ovat selvittäneet sellaisen ministeriön perustamista vastaan ja Yhdysvaltain ylikomissioneerin virasto on ilmaissut sitä vastustavansa.

— Canadassa oli viime vuonna 104 elokuvain ulkoilmateatteria. Sitten vuoden 1947 on näiden teatterien lukumäärä lisääntynyt yli 15-kertaisesti.

Laajaa kahvin salakuljettamista Suomeen niinsanottujen lahjapakettien muodossa

Päätekijänä tähän mennessä ollut Ake Westerlund Helsingistä — Kaikkiaan 130 on syytettynä

Helsinki. — Tulliviranomaiset ovat useita kuukausia kestäneen työn tuloksena päässeet suurisuuntaisen salakuljetuspuuhan jäljille. Salakuljetusta on tähänastisten tutkimusten mukaan harjoitettu monia vuosia, ainakin vuodesta 1948 lähtien. Käyttäen hyväkseen ns. lahjapakettien kohdalle annettuja tullihelpotusmääräyksiä, on Helsinkiin monen vuoden ajan tuotettu Amerikasta lahjapaketteja, joiden ainoana sisältönä on ollut kahvia. Sen mukaan mitä tutkimuksissa on selvinnyt, on lahjapaketteja myyty eri henkilöille kaikkiaan n. 1,000 kappaletta ehkä enemmänkin. Jutussa on saatu kiinni eräs päätekijä, Ake Westerlund, mutta viranomaiset epäilevät, ettei hän olisi päämies, vaan jokin muu henkilö, jota ei vielä ole onnistuttu paljastamaan. Westerlund joutuu lokakuussa raastuvanoikeudessa vastaamaan laittomasta toiminnastaan. Kaikki asiakirjat ovat kanneviskaalivirastossa jo valmiina ja lähetettänee piakkoin oikeudelle. Syytettyjä jutussa on yhteensä n. 130, joista useat ovat antaneet W:lle rahaa Amerikan-pakettia varten ja toiset taas ovat antaneet käyttöön nimensä, jonka turvin maahan tuotetun kahvin salakuljettajat ovat myyneet omaan laskuunsa.

Salakuljettajien on todettu käyneen liikkeissä ja jopa yksityisasunnoissakin tarjoamassa Amerikan paketteja, joista useissa tapauksissa maksu perittiin etukäteen. Aikaisemmin, jolloin tullimääräyksiä ei vielä ollut muutettu, olivat nämä paketit olleet suurempia, mutta sen jälkeen kun tarkalleen määrättiin, kuinka paljon eri tarvikkeita paketit saavat sisältää, on sisältönä ollut neljä purkkia (n. 2 kg) kahvia. Parin vuoden kuluessa on maahan saapunut ainakin 619 kpl näitä paketteja. Ne henkilöt, jotka ovat antaneet nimensä käytettäväksi, ovat saaneet pienen määrän kahvista korvauksena, loput ovat salakuljettajat myyneet ja pitäneet rahat.

Viime vuonna oli lahjapakettien hinta vaihdellut 3,000—3,500 markkaan. Purkillisesta kahvia ovat salakuljettajat lähetyskuluineen maksaneet korkeintaan n. 300 mk, joten joka purkista he ovat saaneet voittoa n. 500 markkaa. Viranomaiset ovat arvioineet mainittujen 619 paketin arvoksi n. 1,850,000 markkaa.

Salakuljetushomman päämiestä ei tähän mennessä ole saatu selville yhtä vähän kuin Amerikassa toimivia hankkijoita. Nyt kiinnisaadun Westerlundin puuhia tutkittaessa on käynyt selville, että hän on pohjoisen kautta hankkinut maahan Ruotsista luvattomalla tavalla erilaisia tavaroita, myös kahvia sekä erilaisia metallituotteita ym. tarvikkeita. Oikeudenkäynnistä muodostunee laaja ja saanevat pakettien ostajat maksaa valtiolle kahvin hinnan, hinkä lisäksi heitä odottaa sakkorangaistus. Itse salakuljettajat saanevat viranomaisten käsityksen mukaan ankaramman rangaistuksen.

Neuvostoliittoa parjaavat lentolehdet tuotiin Länsi-Saksasta Suomeen

Ylioppilaslehti paljasti tahtomattaan Haapajärven "Mysteerion", jota viranomaiset eivät selvittäneet

Helsinki. — (VS) Suomen viranomaisten haluttomuus suojella maamme alueita länsivaltojen omistamien lentokoneiden propagandahyökkäyksiltä on Suonen-joelle, Kolariin ja Haapajärvelle pudotettujen venäjänkielisten lentolehtisten tutkimusten yhteydessä käynyt entistä ilmeisemmäksi. Lentolehtisten teksti on nimittäin sellaista, että niiden alkuperän selville saamiseksi ei tarvitse suorittaa monen viikon tutkimuksia. Muutamassa tunnissa kuka tahansa saa selville, että lentolehtiset ovat Länsi-Saksassa toimivan ja Itä-Euroopan maita varten perustetun amerikkalaisten vakoiluelinten johtaman järjestön aikaansaannosta. Lehtisten etusivulla on nimittäin julkaisijan osoite: 'Solidaristien vallankumouksellisen liikkeen äänenkannattaja.' Ylioppilaslehden 27. numerossa on Jaakko Itälän Saksasta lähettämä kirjoitus, jossa mm. selostetaan tämän "solidaristien vallankumouksellisen liikkeen" touhuja.

Siinä kerrotaan "solidaristien" venäjänkielellä julkaistusta ohjelmasta, jonka mukaan "tärkeintä on kansallinen vallankumous Venäjällä ja Itä-Euroopassa, jonka jälkeen rakennetaan uusi solidaristinen valtakunta". Liikkeen toimihenkilöinä on sekä saksalaisia natseja että venäläisiä valkokaartilaisseikkailijoita. Ylioppilaslehden kirjoittaja, joka kertoo käyneensä tapaamassa näitä herroja, selittää, että Länsi-Saksassa toimiva solidaristien liitto on "Itä-Euroopan maanalaisen liikkeen maanpäällinen osa".

Ylioppilaslehden kirjoittaja tosin sanoo "solidaristien" väittävän, ettei heillä ole mitään tekemistä amerikkalaisten kanssa. Mutta sitä vastaan puhuu se tosiasia, että he ovat saaneet käyttöönsä lentokoneita, jotka ovat tuoneet Neuvostoliittoa vastaan tähdättyjä lenolehisiä Kolariin, Haapajärvelle ja Suonenjoelle saakka. Se on voinut tapahtua vain amerikkalaisten tai muiden Saksaa miehittävtn länsivaltojen lentovoimien avustuksella. — DLP.

USA harjoittaa laajaa kauppavakoilua Ruotsissa

Yhdysvaltain Tukholman lähetystö kontrolloi ruotsalaisten yhtiöiden tuontia eri maista

Helsinki. — (VS) Elokuun lopulla kaksi suurehkoa ruotsalaista tuontiyhtiötä, jotka harjoittavat tavaraintuontia Canadasta ja Länsi-Euroopan maista, teki "Ny Dag"-nimiselle lehdelle sen huomiota herättävän paljastuksen, että Yhdysvaltain Tukholman-lähetystö säännöllisesti sekaantuu yhtiöiden tuontiasioihin ja haluaa valvoa niiden tuontia. Maat, joista tapahtuvaa tuontia USA erikoisesti haluaa kontrolloida, ovat Hollanti, Itävalta, Belgia, Ranska, Canada ym.

Toisen yhtiöistä äskettäin tehtyä tavanomaisen kaupan tiettyjen tavaroiden tuonnista yhtiölle soitti Ruotsin ulkoministeriön kauppa- ja teollisuuskomitea, joka rutiiniasiana halusi tietää tuotettavien tavaroiden nimikkeistä, vaikka ne kuuluisivatkin ns. vapaalistaan.

Kahdeksan päivää tämän soiton jälkeen yhtiölle soitettiin kuitenkin Yhdysvaltain Tukholman-lähetystöstä, joka hyvin yksityiskohtaisesti halusi tietää tuotettavan tavaraerän kokoonpanon, mihin tarkoituksiin eri nimikkeitä käytettäisiin jne. Voimakkaasta suuttumuksesta huolimatta yhtiön oli annettava halutut tiedot tavaraerästä, koska sen perille tulo muussa tapauksessa olisi ollut varsin epävarma.

Amerikkalaisilla nimittäin on hallussaan tehokkaita keinoja tuonnin estämiseksi Atlantin liiton maista. Tiettävästi myös muut ruotsalaiset tuontiyhtiöt ovat samanlaisen amerikkalaisen kontrollin alaisia.

Asiaa tutkittaessa ilmeni hämmästyttäviä seikkoja. Tiedot ruotsalaisen tuontiyhtiön kaupasta olivat joutuneet amerikkalaisten käsiin Ruotsin ulkoministeriön kauppa- ja teollisuuskomitean välityksellä, siten, että mainittu komitea lähettää kaikki Ruotsin ulkomaankauppatiedot Marshall-keskukselle Pariisissa, jossa ne heti joutuvat amerikkalaisten haltuun. Komitea on vahvistanut, että se silloin tällöin esittää tuottajille tiedusteluja ns. vapaalistatavaroista.

Selkkaukseen joutuneen ruotsalaisen yhtiön tietämän mukaan Ruotsin ulkoministeriössä on erikoinen henkilö, jonka erikoistehtävänä on yhdessä amerikkalaisten kanssa pitää silmällä, tuodaanko Ruotsiin muista maista "strateisia tavaroita". Ruotsin ulkoministeriö ei ole näitä väitteitä kumonnut. Näin ollen tiedot Ruotsin ulkomaankaupasta joutuvat amerikkalaisten käsiin sekä Marshal-keskuksen että Ruotsin ulkoministeriön kautta. Toisin sanoen amerikkalaiset viranomaiset epäilevät ruotsalaisia liikemiehiä ja pitävät heitä silmällä ilmeisesti osittain myös Ruotsin ulkoministeriön kautta ja avustuksella.

Amerikkalaisten toimenpiteet Tukholmassa valaisevat hyvin niitä keinoja, joita amerikkalaiset kaikkialla käyttävät, ehkäpä Suomessakin vapaan kaupankäynnin estämiseksi maailmassa.

Samalla amerikkalaiset saavat erittäin arvokkaita tietoja Ruotsin kaupasta, teollisuudesta ja tuotannosta. Näin he voivat estää kaiken sellaisten tavarain kaupan ja tuotannon ei vain Ruotsissa, vaan myös muissa Atlantin liiton maissa, joiden kaupassa ja tuotannossa he itse haluavat ylläpitää monopolinsa. Täydellä syyllä "Ny Dag" vaatii ruotsalaisia viranomaisia lopettamaan kulissientakaisen yhteistyönsä amerikkalaisten kanssa, joka on johtanut amerikkalaisten sekaantumisen Ruotsin sisäisiin asioihin.

Helsnki. — (SS) Vesioimatilanne on tällä hetkellä paras mitä voidaan toivoa, eikä höyryvoimaa ensi talvena tulla tarvitsemaan. Elokuun sateet nostivat sisäjärvien korkeutta ja esim. Päijänteen korkeus oli elokuussa huomattavasti suurempi kuin viime vuonna. Syyskuun poudat hieman alensivat korkeuksia, mutta nyt ne ovat jälleen alkaneet nousta.

OIKAISU: Aikaisemmin on julkaistu haaste FRANK MALINEN, tulee olla FRANK MAKINEN.

Tässä katsauksessa	$ 164.25
Ennen julkaistuja	5,691.80
Yhteensä	$5,856.05

Parkway Bakers
valmistaa ruoka- ja kahvileipiä, Leivoksia, nimipäivä- ja hääkakkuja, korppuja y.m. leipomotuotteita.
PUHELIN EM3-7678
290 Queen St. W. Toronto, Ont.
ONNI TERVO

BOND CLEANERS DYERS AND TAILORS
Suomalainen puhdistusliike
"Siisti ulkoasu on edustava ja herättää luottamusta." Teemme huolellisesti kaikki puhdistusalaan kuuluvat työnne. Kotoa haetaan. Kaupungin laajuinen palvelus.
925 Pape Ave. Puhelin GE. 7...
216 O'Connor Dr. Puhelin GE. 2...
(Voi soittaa myös illalla)
Vakuutettu säilytys.
Toronto Ontario

DR. LESLIE SIMON, L.M.C.C.
IHO- JA SUKUPUOLITAUTIEN ERIKOISLÄÄKÄRI
3 SPADINA ROAD
(Bloorin kulmassa)
TORONTO, ONT.
Vastaanotto tunnit: 2-4 ip. ja 6-7 ip.
PUHELIMET: konttori RA. 6614 - kotiin KI. 8015

HUONEKALUJEN SYYSMYYNTI
3 huoneen täydellinen kalusto $299.00
MARTIN FURNITURE COMPANY
337 Queen Street West
Toronto Ontario
(8-15-22-29)

Pysäyttäkää kylmän aiheuttama yskä heti
DIANA-TIPOILLA
Mitkä ovat hyvin suosittuja

Auttavat itsepintaisessa, kylmän aiheuttamassa yskässä, nenäkatarrissa, rintakylmyydessä, hengenahdistuksessa, henkitorven tulehduksessa, kurkkukivussa ja on erinomainen kurkun kurlauksessa, korvakivussa ja muussa niin kesällä kuin talvellakin. Ei ole mitään tämän veroista lääkettä. Hinta ainoastaan $1.... pullollinen kaikissa rohdoskaupoissa Canadassa.
LUSCOE PRODUCTS LTD.
559 Bathurst St. Toronto 4, Ont.

DR. E. C. AHO — Hammaslääkäri
HUONE 640 PHYSICIANS' & SURGEONS' BUILDING
86 Bloor Street West Toronto, Ontario
Puhelin KIingsdale 8237

T. T. SALO REALTOR
695 BAY STREET TORONTO, ONTARIO
Torontou, Ontarion ja Canadan Real Estate Boardin jäsen.
Pitkäaikainen kokemuksemme takaa palveluksen, joka varmasti tehdään asian tuntemuksella.
LAAJA VALIKOIMA TALOJA
Runsaslukuinen asiamiesverkosto takaa nopean oston tai myynnin.
LAINOJA SAATAVANA
Puhelin konttori EM. 6-5858 - 24 tunnin palvelus
PUHELIMET KOTIIN:
Lauri Latva — HU 1-0474 Taisto T. Salo — MI. 6554

Suunnitteletteko TALON OSTOA TAI MYYNTIÄ
● Meidän "Business" on auttaa Teitä niissä asioissa.
● Meidän päämäärä: TYYTYVÄISET ASIAKKAAT.
Hyvän tuloksen takaa liikkeemme suuruus — 4 myyntipaikkaa ja noin 100 asiamiestä Torontossa sekä ystävällinen ja rehellinen palvelus. Taloja jokaisessa Suur-Toronton osassa, suuria ja pieniä. Soittakaa meidän SUOMEA PUHUVALLE MYYJÄLLE
UNO MANKIN'ille
Puhelimet: — Kotiin LY. 4977
1460 Yonge St., Puh. PR. 1197
KEN WILES REAL ESTATE
Member of Toronto Real Estate Board

KERRAN ELÄMÄSSÄ . . .
TURKISMYYNTI
Suosittuja TURKIKSIANNE
Alhaiset, alhaiset hintaliput

Vain siksi, että me katsoimme eteenpäin ja ostimme komeita nahkoja kuukausia sitten, me voimme tarjota turkistakkeja sensatiomaisen alhaisilla hinnoilla! Jos siis olette viisas ostaja, ostatte ensi vuoden turkistakkinne nyt ja käytätte hyväksenne sitä suurta säästöä, minkä meidän Erikoinen Turkismyyntimme tarjoaa. Te löydätte suuren valikoiman, mistä valita parhaat uusine muoteineen mieleisissänne turkiksissa. Emme voi sanoa, kuinka korkealle hinnat kohoavat, kun meille tulee tarpeelliseksi ottaa uusi varasto, kun nämä turkikset on myyty tässä myynnissä . . . Tulkaa siis ja tehkää valintanne NYT! Käsiraha pitää valitsemanne turkin siksi, kunnes haluatte sen ottaa. SÄILYTYS ON VAPAA.
KORJAUSTA . . KUOSIN UUSINTAA
Me teemme ihmeitä turkiksillanne muuttamalla ne uusiin kuoseihin. Taitava työ . . kohtuulliset kesätaksat.
THE PRINCESS FASHION FURS
HIENOJEN TURKISTEN SUUNNITTELIJA JA LUOJA
506 Queen St. W. - Puhelin EM 3-8884
750 YONGE ST. - PUHELIN RA 8971
TORONTO ONTARIO

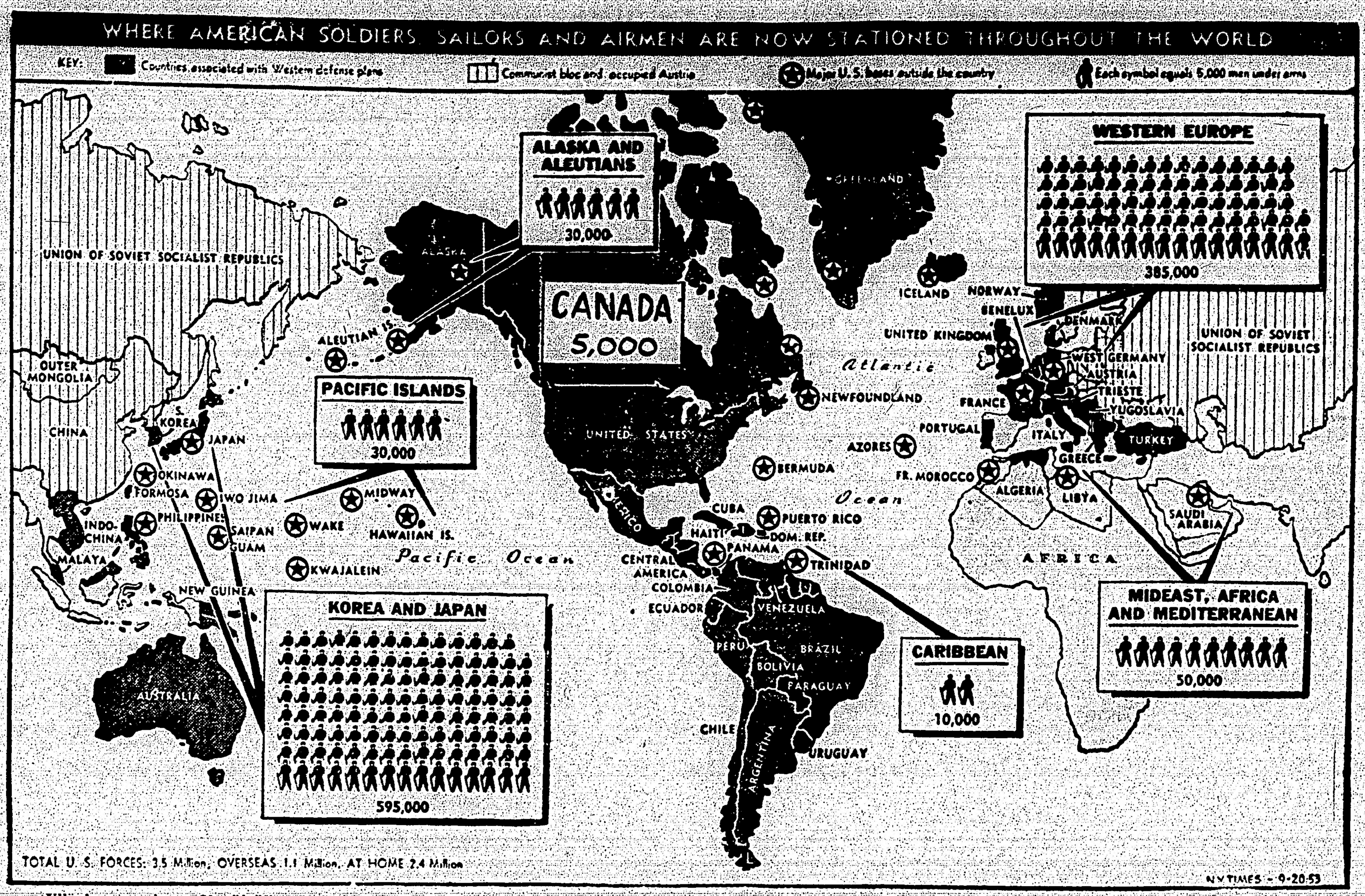

Ylläoleva syyskuun 20 päivälle päivätty New York Times-lehden kartta osoittaa maantieteellisesti todeksi väitteet, että Yhdysvallat jatkuvasti laajentaa lento- ja laivastovoimien sekä muiden sotilastukikohtien verkostoa kautta maailman. Nämä Yhdysvaltain sotilaalliset tukikohdat eivät ole vaarana vain Neuvostoliitolle, mutta ne muodostavat riippumattomuutta uhkaavan vaaran myöskin niille maille missä ne sijaitsevat. Alkuperäisessä kartassa ei ole mainittu mitään Canadassa olevista yhdysvaltalaisista joukoista, vaan on tämä lisäys tehty Canadassa Canadian Tribune-lehden toimesta. Canadassa lasketaan olevan noin 5,000 miestä yhdysvaltalaisia joukkoja, sijoitettuna kuuteen huomattavampaan tukikohtaan. Nämä joukot muodostavat uhkan Canadan riippumattomuudelle.

Canadan rautatiet pystyvät maksamaan

Toronto. — Canadan virallisen tilastotoimiston tietojen mukaan nousivat Canadan rautateiden bruttotulot tämän vuoden 6 ensimmäisen kuukauden aikana ennätysmäärään, ollen $590,627,000, noin 23 miljoonaa suuremmat kuin viime vuonna samaan aikaan.

CPR:n bruttotulot olivat $231,485,-000, eli lähes 9 miljoonaa suuremmat kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Japanin parlamentin jäseniä Ottawassa

Ottawa. — Japanin parlamentin kymmenen jäsentä saapui tänne tiistaina. He ovat matkala Washingtoniin, jossa alkaa lokakuun 9 pnä Parlamenttiunion kongressi.

Ryhmää johtaa Japanin parlamentin liberaalipuolueen edustaja S. Oya. Tämä on ensimmäinen kolmesta parlamenttiryhmästä, jotka vierailevat Ottawassa.

PAKETIN LÄHETTÄJILLE!

Jos lähetätte paketteja Suomeen, lähettäkää sellainen paketti jossa on täysi sallittu määrä **kahvia,** mikä nyt on **1 kilo** (2¼ lbs). Se on kaikissa meidän **uusissa Tanskan paketeissamme.**

"SAIMAA" — 1 kilo parasta paahtamatonta kahvia, **hinta $3.75.**

"OLYMPIA" — 1 kilo parasta paahtamatonta kahvia, 2½ kiloa riisiä, 1 kilo rusinoita, **hinta $6.45.**

"FENNIA" — 1 kilo parasta **paahdettua kahvia,** 2 kiloa riisiä, 1 kilo rusinoita, **hinta $6.80.**

"ILO" — 1 kilo parasta **paahdettua** kahvia, 1 kilo riisiä, **hinta $4.90**

Kaikki paketit pakataan ja lähetetään edelleenkin Tanskasta, ovat tullivapaita, vakuutettuja ja menevät perille 2—3 viikon sisällä siitä kun tilaus saapuu meille. Vanhin paketinlähetysliike. Yli 7 v. kiitetty palvelu takeena. Kirjoittakaa nimet ja osoitteet selvästi, mieluimmin tekstaamalla.

NORDMAN (Regist'd)
Suite 338—Dominion Square Bldg.
MONTREAL, QUE.

K. L. KULO:

Valkoinen terrori ja valtiopetos v. 1918

Elokuun lopulla piti SKDL:n puheenjohtaja K. L. Kulo Tammisaaressa kaatuneitten, teloitettujen ja nälkäänkuolleiden punaisten muistojuhlassa puheen, jossa hän palautti mieleen valkoisten rikokset 1918: maanpetoksen, valtiopetoksen ja ennenkuulumattoman valkoisen terrorin. Porvarillinen lehdistö pyrkii varsinkin vaalien edellä julkaisemaan kaikenlaisia kauhukuvia Venäjän vallankumouksesta ja myös kansandemokratioista. On hyvä palauttaa nuorimmankin polven mieleen miten Suomen suurkapitalistit ja suurmaanomistajat hallitsivat, kun työväki tilapäisesti ei pystynyt ylläpitämään yhteiskunnallista tasapainoa ja turvallisuutta.

— Vapaa Sana, Helsinki.

HISTORIAN VÄÄRENNYS JA OIKAISU

Maamme porvaristo on kirjoittanut v. 1918 kansalaissodasta omat historiateoksensa. Emme voi niille asettaa suurtakaan arvoa. Ne ovat kirjoitetut suurporvariston etujen näkökannalta, tarkoituksella pimittää tosiasiat, mustata punaisia taistelijoita ja pestä valkoinen puoli puhtaaksi hirmutekojensa häpeästä. Näiden valheellisten tavoitteiden mukaisesti kirjoitettiin mm. maamme itsenäisyyden syntyhistoriaa selostavat oppikirjat, joista entisten punakaartilaisten lapsetkin kouluissa olivat pakoitetut valheellisia käsityksiä kansalaissodasta ja punaisten suhteesta maamme itsenäisyystaisteluun omaksumaan.

Tällaisessa historian väärentämisessä ei porvaristolla kuitenkaan ole ollut kuin suhteellisen lyhyen ajan menestystä. Maamme työväestö, erityisesti entiset punakaartilaiset ovat pitäneet huolta siitä, ttä totuus on nostettu näkyville ja punaisten taistelijoiden kunnia tunnustettu. Tilanne onkin muuttunut sellaiseksi, että nykyhetkellä ei löydy montakaan, joka haluaisi kehua olleensa v. 1918 valkoisessa armeijassa. Sensijaan jokainen meistä, jotka silloin olimme mukana, tietyllä ylpeydellä korostaa: Me olimme silloin punaisen rintaman taistelijoita. Me punaiset edustimme silloin kehityksessä sellaista suuntausta, joka väliaikaisista tappioistakin huolimatta historiallisena välttämättömyytenä toteutuu.

VALKOINEN TERRORI

Mikään sota ei lie niin katkera kuin kansalaissota. Se on ihmiskunnan historian kaikissa vaiheissa tultu hahavaitsemaan. Mutta meidän maamme porvaristo varmaan voittonsa jälkeen ylitti kaiken sen, mitä muualla on tapahtunut. Kauheata surmantyötä suoritettiin jo taisteluiden aikana vangiksijoutuneiden punaisten keskuudessa. Varkauden kauppalassa vangitut punaiset asetettiin riviin ja joka kymmenes mies teloitettiin heti. Mutta siihen ei valkoisten verenjano päättynyt, vaan joka yö monen viikon aikana surmattiin sen jälkeen noin 15 Varkauden kauppalan työläistä. Itse taisteluissa eivät menetykset olleet kovinkaan suuret Tamperetta lukuunottamatta. Sitä hirvittävämpää oli valkoinen terrori taisteluiden päätyttyä. Se oli aikaa, jolloin alhaisimmat vietit saivat ehkäisemättä ja mistään rajoituksista piittaamatta riehua. Suoralta kädeltä viskattiin valkoisten vankileireihin noin 70,000—80,000 työläistä. Näissä vankileireissä mielipuoliset teloittajat suorastaan uivat työläisveressä. Muutamassa kukaudessa tuhottiin teloittaen, nälkään ja tauteihin noin 40,000 punakaartilaista ja muita työväenliikkeeseen kuuluneita. Laittomissa valtiorikosoikeuksissa asetettiin syytteeseen yli 75,000 punaista ja tuomion saaneista oli mm. 138 naista 15 vuotiaita, useita vielä sitäkin nuorempia. Leskeksi jäi 19,000 perheenäitiä ja punaorpojen lukumäärä ylitti 21,000.

Me entiset punakaartilaiset ja muut punaisten puolella toimineet voisimme kertoa kaameita kuvauksia vankileirien elämästä. Muistamme miten julmat ruoskimiset ja muut kidutukset punaisia kuulusteltaessa olivat aivan yleisiä. Näimmepä yksin vangittujen vaimoja, äitejä ja lapsia lyötävän, kun he yrittivät heittää piikkilankojen taakse leipäpalan nälkäkuolemaa odottavalle omaisellensa.

TYÖVÄENLIIKKEEN RUHJOMINEN

Emme haloa viipyä näiden kolkkojen tapahtumien ksvaamisessa pitemmälti. Käsitämme, että paitsi eläimellistä murhanhimoa liittyi niihin pyrkimys ruhjoja maamme sosialistinen työväenliike niin perusteellisesti, ettei se milloinkaan enää pääsisi nousamaan. Tällaisen typerän käsityksen saattoivat omaksua monet huomattavat kirjailijammekin. Että tavalliset yhteiskuntatietoa vailla olevat porvarit sokeasti uskoivat tuollaisiin unikuviin, sitä ei pidä ihmetellä. Jouduttiin tilaan, jossa valkoinen puoli katsii voivansa tehdä mitä tahansa. Niinpä hyväksyi porvarillinen tynkäeduskunta 16 p. heinäk. 1918 lain, joka antoi hallitukselle oikeuden myydä tuomituiksi tulleet punakaartilaiset Saksan kalikaivoksiin. Laittomat valtiorikosoikeudet paiskoivat summamutikassa tuomioita. Neljässä kuukaudessa ne käsittelivät yli 75,000 juttua ja kaiken laittomuuden kukkuraksi vielä säädettiin, että valtiorikosoikeuden päätökseen älköön muutosta haettako. Erityisesti vainottiin tietoisia työläisiä. Viisainta oli esiintyä mahdollisimman tyhmänä, mutta jos erehtyi taitavasti puolustamaan itseänsä, niin raskas tuomio oli ehdottoman varma.

Kiihkeimmät taantumukselliset kävivät ankaraan hyökkäykseen myös eduskuntalaitosta vastaan ja vaativat sen säätämien lakien, kuten 8 t. työaikalain, kunnallislakien ja jopa valtiollisen äänioikeudenkin kumoamista ja itse eduskuntalaitoksen lakkauttamista. Tältä pohjalta alkoikin sitten hurja kamppailu tasavaltalaisen hallitusmuotomme kumoamiseksi ja maamme muodostamiseksi kuningaskunnaksi. Sopiva kuningaskin oli jo tiedossa. Se oli luonnollisesti saksalainen monarkki, joka ei osannut sanaakaan suomea. Tällainen suunnitelma ei kuitenkaan saanut edes tynkäeduskunnassa riittävää kannatusta, josta syystä se ensin koetettiin voimaansaattaa valkoisen armeijan avulla.

VALKOISTA "KANSANVALTAISUUTTA"

Tällöin porvarillinen sanomalehdistö paljasti todellisen parlamenttarisminsa. Saatamme poimia v. 1918 kesällä ilmestyneistä porvarillisista sanomalehdistä seuraavanlaisia herkkupaloja: Dagens Press mm. kirjoitti:

"Se kurja laitos, jota sanotaan Suomen eduskunnaksi, ja jonka Herra antoi meille vihansa hetkellä, on roskaväen painostuksesta ja porvarien pehmeyden tähden synnyttänyt sellaisia lakeja ja muuten toiminut niin, että kohta olemme hottentottien-sivistystasolla . . . Pois sentähden kaikki puhe demokratiasta ja kansanvallasta."

Ja elokuun 9 p. 1918 julkaisi toinen porvarillinen lehti lomalle lähtevälle porvarilliselle tynkäeduskunnalle seuraavanlaiset ohjeet:

"Alkää matkustako . . . siivotkaa perusteellisesti jälkenne . . . tehkää portit korkeiksi ja ovet avariksi. Nouskaa sitten ylös kun kuningas tulee, tervehtikää kauniisti ja kohteliaasti. Sen jälkeen saavat herrat mennä tiehensä ja pysyä kotona kauan, hyvin kauan. Alkää tulko takaisin tänä vuonna, eipä ole vahinko, vaikka ette tule ensi vuonnakaan. Me olemme nyt nähneet ja kuulleet herrasväkeä lähes kahdentoista vuoden ajan ja vakuutamme, että mikään ei ole sen helpompaa kuin nähdä herrojen kääntävän selkänsä."

VALKOINEN MAANPETOS

Tällaisin mielialoin huhkittiin porvaristomme keskuudessa, äherrettiin hikihatussa maamme nuoren itsenäisyyden myymiseksi. Saksan militaristeille ja kun lailliset muodot eivät riittäneet, niin turvauduttiin laittomuuteen ja erään vanhentuneen lainpykälän perusteella päätettiin kutsua saksalainen kuningas maatamme hallitsemaan. Inhottavinta asiassa on, että samaan aikaan kun porvaristomme taholta myytiin maamme itsenäisyyttä, julettiin syyttää ja tuomita kuolemaan vangittuja punaisia muka maanpetoksellisesta toiminnasta, yhteydestä vieraan vallan kanssa. Ja kuitenkin kumoamaton tosiasia on, että juuri maamme sosialistit ne olivat, jotka väkevimmin toimivat maamme itsenäisyyden saavuttamiseksi, vieläpä maaliskuun 1 p. 1918 allekirjoittivat Suomen Sosialistisen Työväentasavallan nimissä Neuvostoliiton kanssa sopimuksen kaikkien venäläisten joukkojen poistumisesta maastamme.

Näin menetteli maamme punainen puoli samaan aikaan kun valkoiset kerjäsivät avuksensa saksalaisia sotajoukkoja. Miten sokeita Saksan ihailijoita täällä oltiin näkyi selvästi erään lahjakkaimman säveltäjämme Toivo Kuulan murhajutusta. Murhamiehet tunnettiin, mutta heitä ei koskaan asetettu syytteeseen kurjasta teostaan. Nyt vasta vuosikymmenien jälkeen olemme saaneet tietää murhan syynä olleen sen, että jääkärien hihkuessa: "Saksa, Saksa yli kaiken" Toivo Kuula omasta puolestaan huudahti "Suomi, Suomi yli kaiken". Tämä "epäisänmaallinen" huudahdus sai jääkärit raivoihinsa. Kuulaa paheinpideltiin ja lopuksi ammuttiin. Loistavaa isänmaallisuutta maamme vapauttajiksi julistettujen kohdalta — eikö totta. Ja tällaisten käsiin halusivat porvaristomme taantumukselliset ainekset jättää maamme hallitusmuodon määräämisen!

UNOHTAA VAI MUISTAA?

Porvaristo haluaisi saada unohdetuksi koko kansalaissodan, ja siihen sillä on syytä. Eräät, jotka sanovat olevansa työväenliikkeen johtajia, ovat sopineet porvareiden kanssa, että näin tehdään. Mutta he ovat unohtaneet meidät entiset punakaartilaiset, maan poveen painettujen lesket ja lapset ja koko maamme luokkatietoisen työväestön. Me punaiset emme tule unohtamaan kaatuneita tovereitamme. Niin katkeraa kuin se porvareille onkin, tulee maamme työväestö viettämään v. 1918 työväenluokan taistelijoiden muistojuhlia, ja me, heidän taistelutoverinsa ja kärsimyskumppaninsa emme voi milloinkaan unohtaa heitä.

Koettelemustemme raskaimpinakin aikoina punaisissa taistelijoissa piti siveellistä ryhtiä yllä tietoisuus siitä, että vaikka me itse voimme kaatua, niin edustamamme aate ei kaadu, vaan leää, voimistuu ja ihmiskunnan elämälle välttämättömänä voittaa. Me läsnäolevat olemme saaneet elää riittävän kauan voidaksemme todeta, ettemme ole erehtyneet. Vastustamaton on ollut sosialismin eteenpäinrynnistys v. 1918 jälkeen. Idässä ja etelässä yli 800 miljoonaa ihmistä jo on sosialismia toteuttavalla tiellä ja aavistamattoman voimakas on ollut näiden kansojen taloudellinen ja kulttuurinen kohoaminen. Emme ole turhaan taistelleet ja kärsimysuhrejamme antaneet.

Tshekkoslovakialainen tankkitraktori

Praha. — Tshekkoslovakian konerakennusteollisuuden työntekijät ovat saavuttaneet tänä vuonna hyviä työvoittoja. Käyttäen hyväkseen Neuvostoliiton ja kotimaisen traktoriteollisuuden rikasta kokemusta insinöörit ovat konstruoineet ja valmistaneet tuotettavaksi ensimmäisen tankkitraktorin "ZETOR-35". Uudessa traktorissa on 42-hevosvoimainen dieselmoottori. Siinä on useita muitakin teknillisiä uutuuksia, jotka turvaavat sen käyttökelpoisuuden erilaisissa tilanteissa.

Konerakennusteollisuuden työntekijät valmistautuvat rakentamaan "ZETOR-35" tankkitraktoreita kolmea eri mallia: peltotöitä varten, kuormien kuljetusta varten sekä metsätöitä varten.

Vähittäismyynnit lisääntyneet

Ottawa. — Keskiviikkona julkaistut tilastotiedot osoittavat, että vähittäismyynnit Canadassa kuluvan vuoden toisen neljänneksen aikana, päättyen kesäkuun viimeiseen päivään, nousivat 4.1 prosentilla. Kuluvan vuoden toisen vuosineljänneksen aikana myytiin vähittäiskaupoissa $2,115,500,000, kun sensijaan viime vuoden vastaavalla ajalla myynnit olivat $2,031,500,000.

AMERIKKALAISTETTU KALEVALA-FILMIKIN?

Helsingin Vapaa Sana pakisee:

Kalevala made in USA.

Nyt se on sitten kuultu.

Amerikkalaisille elokuvantekijöille ei riitä pelkkä Homeros — josta amerikkalaiset elokuvatähdet kysyvät: Kuka hän on? — vaan heidän pitää saada itse Väinämöinen filmisankarikseen.

Metro-Goldwyn-Mayer lähtee, kerrotaan, tulevana keväänä Suomen Lappiin filmaamaan Kalevalaa.

Se kuulostaa likipitäen samalta kuin SF:n Särkkä lähtisi Baijeriin filmaamaan Niebelungen Liediä. Tai Suomi-Filmin Vaala Bretagneen filmaalaamaan Rolandin laulua.

Me suomalaiset olemme kaikessa naivissa vaatimattomuudessamme kuvitelleet, että Kalevala on niin supisuomalaista, ettei sitä edes suomalainen itse pysty muuntamaan filmiksi enempää kuin muuksi nykyaikaiseksi vekottimeksi.

Mutta jenkkien päätä ei palella. He pakkaavat kimpsunsa ja kampsunsa ja lähtevät Lemmenjoelle filmaamaan kalevalaisia sankareita, joiden me suuressa naivisuudessamme olemme kuvitelleet muinoin kansoittaneen karjalaisia maisemia.

Inarinjärven rannalla vaka vanha Väinämöinen kai sitten kohtaa ihastuksensa Ainon — mikä detalji ei varmaan tule filmistä puuttumaan. Ja Lemminkäisen äitimuori haravoi Ivalonjoesta poikansa ruumista.

Mutta ei olla pikkumaisia. Pääasia tietysti on, että suomalainen elokuvayleisö joskus Kalevalafilmin naille maille tullessa pystyy edes suurin piirtein tuntemaan, kuka kukin on.

Uskallamme näin etukäteen filmin valmistamiseksi vihjailla, että se Eisenhowerin näköinen Korean kenraali, joka tuo maailmaan rauhaa ja hyvinvointia atomipommi-sammolla, on tietenkin itse Väinämöinen. Gregory Peckiä muistuttava naissankari on Lemminkäinen. Mutta se joka joutuu syytetyksi epäamerikkalaisesta toiminnasta McCarthyn komitean eteen, on varmasti Kullervo-parka, joka todennäköisesti lynkataan ennenkuin hän ennättää suorittaa kostotöitään Untamon tanhuvilla.

Eräs pikku kysymys näin alkuvaiheessa kiinnostaa: mikä instanssi luovuttaa Kalevalan filmausoikeudet? Se lienee yhtä suojattu tekijänoikeuksiin kuin muutkin kirjalliset tuotteet. Ja Kalevalan omistaa tässä asiassa koko Suomen kansa.

Jos siltä kysyttäisiin, olisi vastaus varma.

Luopukaa ajoissa se, sanoisi. Jäljet peloittavat! — Huuko.

Swift Current. — Tulipalo tuhosi täällä viime lauantaina Carletonin rakennuksen keskikaupungilla ja 30 perhettä joutui sen johdosta kodittomaksi.

Tulipalon, jonka alkua ei vielä tiedetä, aiheuttamat vahingot arvioidaan $100,000.

ÄÄNILEVYJEN KUNINGAS

LEIJONA levy

SARJA KASVAA LAKKAAMATTA

Allaolevaan luetteloon on taasen lisätty NELJÄ "LEIJONA"-LEVY-UUTUUTTA, jotka tulivat Suomessa ulos viime toukokuussa.

TILATKAA LEVYNNE MEILTÄ JO TÄNÄÄN

A	207	Kesäillan valssi, kuoro ja konserttiorkesteri Valse lente, kuoro ja konserttiorkesteri
A	211	Hylätty Viulu, laul. Kerttu Metsälä Kansanlaulu, laul. Meri Torkles ja Auvo Nuotio
T	502	Amor Hoi, valssi, Birgit Kronström Kuunsäteiden laulu, slowfox, Olavi Virta
T	505	Pilvilaulu, valssi, Sävel-Siskot Pulstossa Kuutamolla, tango, Eero Väre
T	5020	Jätkän lauantai, jenkka, Yrjö Haapanen Jätkän Serenaadi, valssi, Yrjö Haapanen
T	5048	Kapakan pikkulinen Liisi, jenkka, Kippari-Kvartetti Vanhan merirosvon kapakassa, tango, Kippari-Kvartetti
T	5049	Muurari, valssi, Kippari-Kvartetti Hawaii-Idylli, foxtrot, Tapio Rautavaara
T	5053	Unikko, Tango, Metro-Tytöt Vanha kotini, Tango, Eero Väre
T	5062	Delila, Aavikon tytär, foxtrot, Katarina ja naiskuoro Apashi-Tango, Alpo Nuoli
T	5063	"Stadin Kundi", foxtrot, Georg Malmsten Luokseni käy, armahain, valssi Georg Malmsten
T	5064	Kovan-Ralli, jenkka, Yrjö Haapanen Weihalwel, foxtrot, Yrjö Haapanen
T	5075	Olympia muistoja, foxtrot, Pentti Kaartinen Nyt ne oli on, jenkka, Pentti Kaartinen ja laulutrio
T	5077	Terveisiä Afrikasta, valssi, Kippari-Kvartetti Rööperin Ralja, jenkka, Kippari-Kvartetti
T	5079	Hurmio, Tango, Veikko Tuomi Sydän harharetkellä, valssi, Veikko Tuomi
T	5080	Kevätkuumetta, jenkka, Justeeri ja Kulkurit Sieluni sukulainen, jenkka, Justeeri ja Kulkurit
T	5081	Merimies ja hänen lemmittynsä, valssiduetto, "Marianne" ja Henry Theel Joka hetki, tango, Henry Theel
T	5082	Juhannuspolkka, Jorma Ikävalko Mitä sen väliä, jenkka, Jorma Ikävalko
T	5083	Onnen tie, tango, Veikko Tuomi Oli kuu, Beguin Foxi, Veikko Tuomi
T	5084	Torpan tyttäret, jenkka Jorma Ikävalko Kekkuli Kalle, polkka, Jorma Ikävalko
T	5085	Sulle laulan mä hiljaa, tango, Olavi Virta Tuulikannel, tango, Olavi Virta

LÄHETÄMME LEVYJÄ KAIKKIALLE CANADASSA

HINTA $1.25 KPL.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)

Postitilauksien lisäksi kolme levyä

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 **Sudbury, Ontario**

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 BAY ST. **PORT ARTHUR, ONTARIO**

MRS. HELGA PIESANEN
805 GOVERNMENT RD. WEST **CHAPUT HUGHES, ONTARIO**

DR. ROMAN PNIEWSKI
Monivuotinen praktiikka Europpan huomatuimmissa sairaaloissa
Erikoisalana sisustaudit, naisten, lasten ja veneriset taudit. Nielurisat leikataan uudella menetelmällä kivuttomasti ilman veren vuotoa.
Vastaanottotunnit: Kello 3—8 ip.
3537 PARK AVE. **Puh. HArbour 7623** **MONTREAL, QUE.**

ALEX A. KELEN LIMITED
1467 MANSFIELD ST. — MONTREAL, QUE.
PUHELIMET LA 4336 ja LA 7524

ERIKOISPAKETTEJA SUOMEEN
(Tulli sisältyen hintaan)

Type FL. 1 — $8.00
2 lbs. kahvia
2 lbs. valkoista riisiä
6-5¼ oz. tankoa makeata suklaata
2-4 oz. pakettia teetä
1 pak. kuivattuja hedelmiä

Type FL. 2 — $7.50
2 lbs. kahvia
4 lbs. valkoista riisiä
1 lb. rusinoita
3-5¼ oz. tankoa makeata suklaata
½ lb. kaakaota

Type FL. 3 — $5.80
2 lbs. kahvia
2 lbs. valkoista riisiä
1 pak. kuivattuja hedelmiä
1 lb. luumuja
1½ oz. kanelia

JOKAINEN YKSITYINEN RUOKALAJI NAISSA PAKETEISSA TAATAAN

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

SEMENTTI- JA SINDERIBLOKEJA, sementtitiiliä, sementtisiä savupiipun blokeja, betonisia vesiviemäriputkia, kaivonrenkaita ja -pylväitä. Talon nostovälineitä vuokrataan. Ed. Brown, 215 Spruce St., Sudbury, puhelin 7-7431.

North End Bakery
I. TOLMUNEN
395 Melvin Ave. Sudbury, Ont.
Puhelin 6-6811

4 PALVELUA 4
LINDBERG TAXI
GEORGE'S AUTONAJOKOULU
8-8051
PRÄSSAYSTÄ odottaessanne
MIESTEN KENKIÄ
20 Frood Road Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
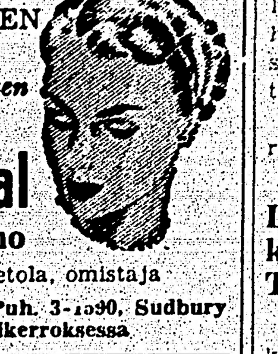
Balmoral Kampaamo
Sigrid Ketola, omistaja
8 Elm St. E., Puh. 3-1090. Sudbury
Kellarikerroksessa

Supistuvaisille kuve-
REPEÄMILLE

TASAINEN KANNATUS

Futuro Hernia-Aid on valmistettu antamaksen tasaisen kannatuksen työssä tai toiminnassa. Voitte taivuttaa, kyykistyä, nostaa ja istua vaivatta. Kuten monet lääkärit ehdottavat on molemmat puolet kannatettava vaikka repeämä olisi vain yhdellä puolella. Tämä suojelus antaa enemmän mukavuutta ja turvallisuutta, poistaa puristuksen ja täten tekee vahvemman mahdollisuuksi toipuen repeämisen. Stenimistä kumia vahvikkeet jotka on lujasti kiinnitetty alapuolelta reisihihnojen kanssa ja päällypuolelta kumivyöllä. Ainoastaan $7.95. Kuinka mittatte kokonne: Ottakaa mitta lonteiden kohdalta noin kolme tai neljä tuumaa alapuolelta vyötärön. 30"—35" pieni koko; 35"—41" keskikoko; 41"—46".

Kari Pharmacy
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

JACKSON & BARNARD Funeral Chapel SUDBURY — Ambulance 6-8182
HAUTAUKSIA ALHAISILLA HINNOILLA
HUOLELLINEN PALVELUS

KOKOUSKUTSU

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
osakkeenomistajien sääntömääräinen

VUOSIKOKOUS

— pidetään —
DON-HAALILLA, TORONTOSSA
MAANANTAINA, MARRASKUUN 9 PÄIVÄNÄ
alkaen kello 9 aamulla

Kokouksessa esitetään yhtiön tilinpäätös, tilintarkastajien lausunto, johtokunnan ja toimitusten raportit.

Oscar Männistö, presidentti.

Kansainvälisesti suosittu hanuristi

PAUL NORRBACK

— antaa —

KONSERTTEJA

Ohjelman esittelijä LAURI LAINE avustaen kansanlauluilla

KIRKLAND LAKE, ONT., CSJ:n haalilla, lauantaina, t.k. 10 p:nä
ROUYN, QUE., Canadian Legion haalilla, sunnuntaina, t.k. 11 p:nä
HEARST, ONT., Community Center, tiistaina, t.k. 13 p:nä
SOUTH PORCUPINE, ONT., CSJ:n haalilla, perjantaina, t.k. 16 p.
TIMMINS, ONT., CSJ:n haalilla, lauantaina, t.k. 17 p:nä
SUDBURY, ONT., Finnish-haalilla, tiistaina, t.k. 20 p:nä
COBALTIN konsertti ilmoitetaan myöhemmin

KAIKKI KONSERTIT ALKAVAT KELLO 8.15 ILLALLA

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Näyttämön kokous pidetään Finnish-haalilla tänään, torstaina, kello 7.30 illalla.

CSJ:n osaston johtokunnan kokous tänään kello 8 illalla haalilla.

Mine-Mill union kokoukset torstaina kello 7.30 ja perjantaina kello 10 a.p.

Mainiot tanssit lauantai-iltana Finnish-haalilla

Ensi lauantai-iltana on Finnish-haalilla reippaat tanssit, jolloin soitosta huolehtii yleisön suosikki Oliver Rantakangas. Kaikkihan tietävät, että silloin kun Rantakangas soittaa on jokaisen jalat "irti maasta".

Tanssit alkavat kello 9 ip., joten saapukaahan aikoinaan pitämään lystiä, sillä lauantaina on lupa tanssia vain kello 12 asti. Sisäänpääsy on vain 50 senttiä, joten sekään ei ole hinnalla pilattu.

Rantakangas on ilmoittanut, että tästä lähtien, ainakin toistaiseksi, hän tulee soittamaan Finnish-haalilla joka lauantai-ilta, joten tanssihaluisilla on tiedossaan hyvä tanssisoitto ja hyvä tanssilattia joka lauantaina.

Tervetuloa kaikki näihin iloisiin ja reippaisiin tansseihin.

Lockerbyn naistenkerho kokoontuu maanantaina Työn Puistossa

Lockerbyn naisten käsityökerho kokoontuu kiitospäivän iltaa istumaan, ensi maanantaina, Työn Puiston ravintolahuoneessa. Emännyydestä huolehtii Anni Kannisto.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 4-4092
52 Elm St. E. Sudbury, Ont.

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelin 8-8344
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
• FORD & MONARCH henkilöautoja.
• FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita.
Suomalainen myyjä

Beaver Laken naiset lahjoittivat $100 kaivorahastoon

Beaver Lake. — Takalaisen naistenkerhon kokous pidettiin syysk. 31 pnä. Uusia jäseniä liittyi mukaan ja niin aloitettiin toiminta uudella innolla kesälomen jälkeen.

Päätettiin järjestää hauskat Halloween tanssit toimintamme edistämiseksi.

Samalla päätettiin lahjoittaa $100 kaivorahastoon, että saadaan työt käyntiin. Kerhon seuraava kokous pidetään haalilla, lokak. 14 pnä kello 1 päivällä. Muun ohella keskustellaan tulevan joulun valmisteluista.

Filmiuutuus Sudburyn ympäristössä

"The Realist Filmiyhdistys tiedoittaa, että sen ohjelmassa on Canadassa ensimmäisen kerran nyt näytettävä tshekkoslovakialainen elokuva "Kapina kylässä" missä nykyisen Tshekkoslovakian naiset ja miehet tappelevat siitä miten käytetään saadut lisätulot.

Se on sisällöltään ensiluokkainen komedia, missä naiset järjestävät joukkovoimansa painostaakseen kokonaan miehistä muodostetun kyläneuvoston huolehtimaan myös naisten tarpeista.

Tämä reipas komedia esitetään nyt ensimmäinen kerta Canadassa. Sen yhteydessä esitetään myös unkarilainen lyhyt filmi "The Nutcracker" — jossa nähdään Unkarin valtion oopperan balettitanssijattaren esityksiä.

Nämä filmit esitetään seuraavasti: Tiistaina lokakuun 13 pnä CSJ:n haalilla Wanupissa, keskiviikkona lokak. 14 pnä CSJ:n Whitefishin haalilla, torstaina lokkak. 15 pnä CSJ:n haaalilla Beaver Lakella ja perjantaina, lokakuun 16 pnä CSJ:n haalilla Sudburyssa.

Näiden näytösten alussa esitetään lyhyt suomenkielinen selitys filmien sisällöstä ja juonesta.

Sudburyn kaupungin äänioikeutettujen luetteloa valmistetaan

Kaupungin kirjuri L. N. Houck tiedoitti tiistaina, että vuotuinen äänestäjäin luettelo on valmisteltavana joulukuussa pidettäviä kunnallisvaaleja varten.

Luettelon valmistelussa saattaa tapahtua vähän viivästystä sen vuoksi kun omaisuusarviointi on vielä keskeneräinen muissa wardeissa paitsi Fournierissa.

Vaalilakiin tehdyn muutoksen perusteella, valitsijat voivat äänestäessään käyttää joko lyjyi- tai musteskynää. Aikaisemmin pidettiin laillisena vain sitä äänestyslippua, mikä oli merkattu lyijykynällä.

"Sattuuhan sitä sellaista" Whitefishissakin

"Sattuuhan sitä sellaista" esitetään CSJ:n Whitefishis haalilla ensi sunnuntaina.

Esitys alkaa **täsmälleen** kello 8 illalla, joten saapukaa hyvissä ajoin, olkaa hyvät, ettei jää alku näkemättä.

"Sattuuhan sitä sellaista" on verrattoman hauska, muttei varsin pitkä, joten aamulla ollaan virkeitä poikia ja tyttöjä töihin menoa varten. Saapukaahan oikein suurella joukolla sununntaina haalille nauttimaan tästä näytelmästä. — Z.

"Huonon ajan tanssit" Wanupin haalilla

Wanup. — Voimistelu- ja urheiluseura Visa järjestää "huonon ajan tanssit" ensi lauantaina, lokakuun 10 pnä. Tanssit pidetään CSJ:n Wanupin haalilla. Kaikkien niiden, jotka eivät pukeudu tätä tilaisuutta varten, pitää maksaa 25 sentin sisäänpääsymaksun. Tyttöjen "jeans" ja "slacks" ovat silloin muodissa.

Musiikista huolehtii Tuuri ja Kanerva. Tervetuloa nauttimaan.

Sillan rakennusurakka Carringtonille

Kaupungin insinööri T. L. Hennessy tiedoitti tiistaina, että Junction puron yli kulkevan Riverside Rd:n betonnisillan rakennustöihin voidaan ryty heti kun Douglas ja Lorne katujen kulmauksen päällystystyöt saadaan loppuunsuoritetuksi. Douglas kadun silta on jo avattu liikenteelle. Carrington Construction Company rakennuttaa Riversiden sillan kuten se rakennuttaa Douglas kadunkin sillan.

McKim nimitti insinöörin

Tom J. Carbone on nimitetty McKim kunnan insinööriksi ja tietarkastajaksi. Hän tulee Frank Totinon tilalle viimeksimainitun siirtyen yksityispalvelukseen BC:ssa. 45-vuotiaan Carbonen nimitys astuu voimaan lokakuun 1 päivästä alkaen.

Sairaslistalla

Toisinaan viimeaikoina huonovointisuutta tuntenut Hannes Sula joutuu lääkärin määräyksestä ottamaan ainakin pari viikkoa kestävän pakollisen loman. Toivomme pikaista toipumista.

Mitä "kylmä sota" on tuonut Länsi-Berliinin asukkaille

Amerikkalaiset imperialistit ovat tehneet Länsi-Berliinistä Neuvostoliittoa ja Saksan Demokraattista Tasavaltaa vastaan suunnattujen provokatioiden ja niitä vastaan tähdätyn "kylmän sodan" keskuksen.

Läntiset miehitysviranomaiset ovat jakaneet kaupungin kahtia ja sen läntisessä osassa suorittavat sotavalmisteluja. Siellä rakennetaan lentoja hyökkäysvaunukenttiä sekä kasarmeja.

Länsi-Berliinistä on tullut fasistiterroristien ja tuhotyöntekijän tyyssija, amerikkalaisten vakoojapesäke. Siellä harjoittaa toimintaansa neljätkymmentä erilaista terroristi- ja vakoojajärjestöä- ja ryhmittymää, jotka on koottu rikollisista aineksista ja fasisti-hulinoitsijoista. Niiden joukossa on "Teräskypärä", "Wehrwolf", "Pohjolan rodun pelastamisen yhdistys", "Adolf Hitlerin perinteet", "Merirosvojen ryhmä" ym. Nämä järjestöt ovat kiinteässä kosketuksessa niitä rahoittavaan Amerikan tiedustelulaitokseen sekä Bonnin niin sanottuun "Yleissaksalaisten asiain ministeriöön".

Läntisten miehitysviranomaisten harjoittama "kylmän sodan" politiikka on katkaissut Berliinin läntisten lohkojen ja Berliinin demokraattisen osan väliset luonnolliset taloudelliset yhteydet ja halvaannuttanut koko niiden taloudellisen toiminnan. Huomattava osa Länsi-Berliinin teollisuuslaitoksista on luovutettu Länsi-Saksaan. Jäljelläolevat teolliset mahdollisuudet ovat vain puolittaisessa käytössä. Metallurgisen ja sähkötekniilisen teollisuuden sekä metallirakenne- ja paperivalmisteteollisuuden tuotanto on supistunut jyrkästi. Niinpä Siemensin tehtaalla, missä ennen sotaa oli 46 tuhatta työläistä, on nykyään vain 22 tuhatta.

Länsi-Berliinin taloudessa huomattavaa osaa esittävien käsiteollisuuslaitosten tuotanto ja lukumäärä supistuu kuukausi kuukaudelta. Ennen kaupungin kahtiajakoa tällä alalla työskenteli noin 135 tuhatta henkeä. Kaupungin kahtiajaosta kuluneena aikana, eli vuodesta 1948, työntekijäin lukumäärä on näillä laitoksilla vähentynyt yli seitsemällä tuhannella ja jäljelläolevia tuotannollisia mahdollisuuksia käytetään vain 60-prosenttisesti. Myymälöiden määrä on niinikään supistunut. Länsi-Berliinissä ilmestyvän viikkojulkaisun "Informations[illegible]ngstin" kertoman mukaan, huutokaupalla tullaan myymään kolmatta tuhatta vähittäismyymälää.

Tämä kaikki johtaa työttömyyden tavattomaan kasvuun. Kaupungin läntisillä lohkoilla asuu 2.2 miljoonaa henkeä, joista työttömänä on yli 300 tuhatta. Heidän kaikkien asema on epätoivoinen, he joutuvat elämään puolinälässä.

Länsi-Berliinissä asuva työtön Gunter Fngs, jonka elätettävänä on vaimo ja kolme lasta, kertoo Berliinin demokraattisessa lehdissä julkaistussa kirjeessään, että hän ei voi ostaa lapsilleen edes kaikkein välttämättömimpiä elintarvikkeita.

— Elämäni on jo kolmen vuoden ajan ollut tällaista kurjaa. — kirjoittaa hän.

— Toinen työtön — iäkäs muuraaja kaupungin amerikkalaiselta lohkolta (Kreutzbergista) kirjoittaa:

"Olen ollut työtön jo neljä ja puoli vuotta. Minulla on neljä lasta, mutta työttömyysavustus on vain 40 markkaa viikossa. Lapseni ovat jo unohtaneet miltä maito maistuu, puhumattakaan hedelmistä. Tällaisia perheitä on meillä Länsi-Berliinissä kymmeniä tuhansia . . ."

Länsi-Berliinissä ranskalaisten miehitysviranomaisten holhouksessa ilmestyvä Kurier-lehti kirjoittaa:

"Monet heistä kiroavat kohtaloaan ja kaupungin viranomaisia . . . Kuinka paljon toivoa ja odotusta, kuinka paljon epätoivoa ja pettymystä onkaan näiden ihmisten sydämessä, jotka ovat todella myötätunnon arvoisia."

Työssäkäyvien asema ei ole liioin kehuttava. Berliinissä ilmestyvän "Berichte des Deutschen Wirtschafsinstituts" nimisen julkaisun kertoman mukaan 380 tuhannella työssäkäyvällä on huomattavasti vähimmäiselinkustannuksia pienemmät tulot. Nimellispalkkojen pysyessä ennallaan elintärkeitten tarvikkeitten hinnat kohoavat. Niinpä viime vuosien aikana peruna on kallistunut 43 prosentilla, sokeri — lähes 20 prosentilla, liha ja voi puolella. Tekstiilit ja jalkineet ovat kallistuneet tuntuvasti. Vuokrat ja kunnallismaksut ovat niinikään kohonneet. Yhden ainoan viime vuoden aikana Länsi-Berliinin väestö on joutunut maksamaa vuokrien kohottamisesta 18 miljoonaa markkaa. Ja tämä tapahtuu oloissa, jolloin kymmenet tuhannet perheet asuvat vajoissa ja muissa väliaikaisissa asumuksissa, parakeissa ja pommisuojissa, koska on 215 tuhannen huoneiston vajaus.

Niinmuodoin, kun otetaan huomioon Länsi-Berliinin asukkaiden perheiden jäsenet, noin 70 prosenttia väestöstä saa vähemmän tuloja kuin edellyttävät vähimmäiselinkustannukset.

Neukölln, Tiertgartenin, Weddingin ja Länsi-Berliinin muiden kaupunginosien työnvälitystoimistojen eteen ilmaantuu tuhansia mielenosoittajia, jotka vaativat työttömyysavustusten korottamista 25 prosentilla, elintarvikeavusten jakamista Länsi-Berliinin työttömille ja eläkkeennauttijoille sekä amerikkalaisten provokaatioiden viipymätöntä lopettamista.

Näiden seikkojen valossa käy selväksi Saksan Demokraattisen Tasavallan väestölle annettavan amerikkalaisen "elintarveavun" provokatorinen propagandistinen luonne. Jos amerikkalaiset imperialistit todella huolehtisivat Saksan kansan parhaasta, josta he niin paljon huutavat, niin miksi he eivät jaa elintarvikkeita Länsi-Berliinin työttömien ja eläkkeennauttijain auttamisen nimessä ja lopeta kalliiksi koituvaa "kylmää sotaa" Berliinissä, luovu 181 miljoonan markan käyttämisestä, jotka on myönnetty Länsi-Berliinin tulo- ja menoarviosta miehityskustannusten kohottamiseen. Miksipä he eivät voisi velvoittaa alaistaan Reuterin maistraattia kehoittamaan supistamaan menoja Länsi-Berliinin poliisin ja fasististen terroristijärestöjen ylläpitämiseen, johon vuoden 1953—54 budjetista on myönnetty 200 miljoonaa markkaa. Miksipä ne eivät voisi lopettaa eläkkeiden maksamista entisille fasisti-virkailijoille mihin on myönnetty 100 miljoonaa markkaa.

Länsi-Berliinin käyttäminen "kylmän sodan" käymiseen tuottaa berliiniläisille nälkää ja kurjuutta. Kaikki rehelliset saksalaiset vaativat amerikkalaisten provokaatioiden lopettamista Berliinissä ja jatkuvalla puutteella epätoivoon saatettujen länsi-Berliinin työtätekevän elintason parantamista.

McKim kunnan valitusoikeuden istunto lokak. 28 pnä

McKim kunnan verovalitusoikeus kokoontuu kunnan virastohuoneistolla lokakuun 28 pnä kello 10 ap.

Kunnan viranomaiset sanovat, että tähän mennessä on verovalituksia tullut vähän.

Sekakuoro Sävel vierailee Soossa

Pitemmän aikaa käytyjen keskustelujen ja neuvottelujen perusteella CSJ:n Sudburyn osaston sekakuoro "Sävel" päätti eilen illalla harjoitusten yhteydessä pidetyssä kokouksessa, että järjestetään lokakuun 18 päivänä syyskauden ensimmäinen konserttimatka Sault Ste. Marieen. Tarkoitus on, jos se paikallisesti soolaisille sopii, pitää konsertti mainitun päivän iltapäivällä alkaen kello kolmelta.

Sudburyn tulliviraston tulot ennätystasossa

Tulli- ja tavaraveron Sudburyn toimisto ilmoittaa, että sen tulot saavuttivat uuden ennätyksen syyskuussa.

Syyskuun aikana mainitussa virastossa kerättiin tuloja $258 390.10, mikä on uusi ennätys. Vuosi sitten syyskuussa tämän viraston tulot olivat $152.269.25.

Entinen pormestari Fenton kuollut

Sudburyn kaupungin entinen pormestari Peter Fenton, kuoli viime maanantaina kotonaan, 127 Bloor St., sairastettuaan viimeksikuluneet kaksi vuotta.

Geraldtonista Nakinaan aletaan rakentaa maantietä

Fort William. — Maa- ja metsädepartmentin täällä olevasta virastosta tiedoitettiin tiistaina, että ensi tilassa ryhdytään raivaamaan metsää pois Nakinasta Geradtoniin rakennettavalta maantielinjalta. Näiden paikkakuntien väli on 30 mailia. Tähän mennessä on ryhdytty raivaamaan metsää pois tältä tielinjalta 12 mailin matkalla Nakinasta etelään.

Suomalaisen laivan miehistö pelastettu

Tukholma. — Täällä tiedoitettiin tiistaina, että ruotsalainen laiva Bror Uurich on pelastanut 15 miestä suomalaisesta laivasta Kotkasta, joka upposi 30 mailin etäisyydessä Gotlannin rannikolta.

Kotka lähetti hätäsignaalin kun se rupesi vuotamaan. Laiva kallistui 40 astetta ja lopuksi upposi.

Kaivostyöläinen hukkui liejuun

Kirkland Lake. — Viime maanantaina hukkui 35-vuotias kaivostyöläinen J. M. Antuchiewicz Kerr-Addisonin kaivoksessa kun 1,900 jalan tasanteelta pääsi täytteeksi käytettävää liejua murtautumaan 2,050 jalan tasanteelle.

Hänen ruumiinsa löydettiin tiistaina. Onnettomuuden sattuessa oli hänen kanssaan työskentelemässä Bruno Malani, joka pelastui onnettomuudesta.

Italian ja Bulgarian uusi kauppasopimus

Rooma. — Syyskuun 1 päivänä Bulgarian ja Italian välillä allekirjoitettiin kauppasopimus ja sopimus maksusuorituksista, joka on voimassa vuoden 1954 joulukuun 31 päivään asti. Sopimuksen kauppa-arvo on kummankin sopimuspuolen kohdalta 5 miljoonaa dollaria.

Bulgaria myy Italialle viljaa, öljykasvien siemeniä, siipikarjaa teurastusta varten, munia, kromimalmia ja tupakkaa ja saa vastineeksi Italian konerakennusteollisuuden, kutomateollisuuden ja kemiallisen teollisuuden tuotteita.

Kuumin vuoden päivä viime sunnuntaina Los Angelesissa

Los Angeles. — Viime sunnuntaina kohosi lämpömittari täällä 101 asteeseen ja se oli kuluvan vuoden kuumin päivä.

Culvert Cityssa, San Gabrielissa ja Termalissa osoitti lämpömittari 103 astetta lämpöä.

Tunnusti ampuneensa autoilijan vahingossa

Kimberley, B. C. — Kuninkaallinen ratsupoliisi ilmoitti maanantaina, että Darwin Laverne Sutherland on tunnustanut ampuneensa 19-vuotiaan autoilijan vahingossa.

Sutherland ilmoitti asian poliisille viime lauantaina ja hänet pantiin syytteeseen Edward Coelenin murhasta. Juttu häntä vastaan tulee esille t.k. 12 päivänä.

Tuomittiin kuolemaan vaimonsa murhasta

Montreal. — Fortunat Dubuc, 53-vuotias farmari St. Isidore le Lapralresta, havaittiin syylliseksi vaimonsa myrkyttämiseen ja tuomittiin hirtettäväksi tammikuun 15 pnä.

Valamieslautakunta viime lauantaina kolmen tunnin harkinnan jälkeen julisti Dubucin syylliseksi murhaan.

Abbotsford, B. C. — Kolme lasta sai surmansa tulipalossa, joka tuhosi heidän kotinsa Abbotsfordin lähellä 45 mailia Vancouverista itään.

Surmansa saaneet ovat 8-vuotias Karen MacDonald ja hänen kaksi veljeään, 6-vuotias Patrick sekä 2-vuotias Gordon.

Itä-Saksa ja Kiina vaihtavat lähettiläitä

San Francvisco. — Pekingin radiotiedossa tiistaina sanottiin, että Kiinan kansantasavallan ja Itä-Saksan hall tukset ovat julkaisseet yhteisen tiedonannon, jossa ilmoitetaan, että on päästy sopimukseen lähetystöjen perustamisesta kumpaiseenkin maahan ja vakinaisten lähettiläitten vaihtamisesta.

Pakistanista tulee pian tasavalta

Karachi, Pakistan. — Pääministeri Mohammed Ali sanoi maanantaina, että Pakistanista tulee tasavalta kuluvan vuoden aikana. Hän sanoi, että Moslemien Liitto on hyväksynyt menetelmän, joka ratkaisee pääongelman perustuslain luonnoksen laatijain tiellä, nim. idän ja lännen edustuksen Pakistanin tasavallan hallituksessa. Perustuslain luonnos esitetään parlamentille keskiviikkona, sanoi pääministeri.

Sekä Intialle että Pakistanille annettiin Dominion oikeudet 1947. Intia hyväksyi 1950 tasavaltalaisen perustuslain mutta jäi kuitenkin Britannian Dominioiden jäsenyyteen.

Ei ole vielä annettu minkäänlaisia tietoja Pakistanin tulevista suhteista Britanniaan, mutta sen uskotaan seuraavan Intian esimerkkiä.

Nuorukainen sai surmansa maanvieremän alla

Chicoutimi, Que. — Viime maanantain sai 18-vuotias Jean-Paul Fortin surmansa maanvieremän alle. Muuta onnistuttiin pelastamaan.

Onnettomuus tapahtui kun saha-sen tiedepartmentin trokiin lastattiin hiekkaa. Alfred Fortin, Fernand beil ja Jean-Paul Fortin peittyivät kokonaan hiekkaan kun sensijaan kin ajuri Yvan Cote peittyi vain täisiin saakka. Eräs työmies näki onnettomuuden ja riensi apuun.

Muut ehdittiin pelastaa hengissä mutta Jean-Paul Fortin tukehtui liiaksi ennenkuin hänet saatiin alta pois.

ARMI KUUSELA
ENSIMMÄISESSÄ ELOKUVASSAAN
"MAAILMAN KAUNEIN TYTTÖ"

Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:

MONTREAL, Preston haalilla, 1173 Drummond St. maanantaina, lokakuun 12 p:nä klo 7 ja 9.30 illalla.
MONTREAL, sama haali, tiistaina, lokakuun 13 p:nä klo 7 illalla.
TORONTO, Don-haalilla, 957 Broadview Avenue, perjantaina, lokakuun 16 p:nä klo 7 illalla "ROSVO-ROOPE" Torontossa toisena kuvana samana iltana.
SPRUCEDALE, Ladies Aid haalilla, tiistaina, lokak. 20 p. klo 8 illalla.
SUDBURY, Legion-haalilla, 92 Frood Rd., keskiviikkona, lokakuun 21 päivänä klo 7 ja 9 illalla.
SUDBURY, Finnish-haalilla, 195 Spruce Street, torstaina, lokakuun 22 p:nä klo 7 ja 9 illalla.

Suomalaisen elokuvan kaikki yleisöennätykset lyönyt filmi. Lisäksi uutiskatsaus, jossa huomatuimpia Olympiavieraita sekä Armi Kuuselan paluu Amerikasta.

Montrealissa — "HÄRMÄSTÄ POIKIA KYMMENEN"
Tiistaina, lokakuun 13 päivänä kello 9 illalla
Lisäkuvana: "Finland Smiles"

CANADIAN FINNISH MOVIES

Lehtemme ilmoittajien ja asiamiesten huomioon!

Vapauden UUDET ILMOITUSHINNAT

ASTUVAT VOIMAAN

MARRASKUUN 1 PÄIVÄNÄ 1953

Kohonneiden kustannushintojen, kuten sanomalehtipaperin ja palkkojen kohoamisen seurauksena on lehden ilmoitushintoja korotettava siinä määrin, että voidaan lehteä menestyksellisesti kustantaa aiheuttamatta suurempaa taloudellista tappiota.

MARRASKUUN 1 PÄIVÄSTÄ ALKAEN TULEVAT VAPAUDEN ILMOITUSHINNAT OLEMAAN SEURAAVAT:

Satunnaiset tai kertailmoitukset	$1.00 palstatuuma
Vakituiset ilmoitukset, jotka julkaistaan **kerran viikossa** vähintäin kolmen kuukauden ajan	80¢ palstatuuma
Vakituiset ilmoitukset, jotka julkaistaan **kaksi kertaa kuukaudessa** vähintäin kolmen kuukauden ajan	85¢ palstatuuma
Vakituiset ilmoitukset, jotka julkaistaan **kerran kuukaudessa** vähintäin kolmen kuukauden ajan	90¢ palstatuuma
Ilmoitukset, jotka julkaistaan **neljä kertaa samanlaisena**	80c palstatuuma

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Kuten "myytävänä", "vuokrattavana", "halutaan tietää" jne. — 4c sana (Minimi 40c)

Kunnalliset, hallituksen, finanssi, lainopilliset, poliittiset ja kiertävien sirkuksien ilmoitukset **$1.25** palstatuuma.

KIITOSILMOITUKSET:

2 palstalla 1½ tuumaa korkea	$3.00
2 palstalla 2 tuumaa korkea	4.00
2 palstalla 2½ tuumaa korkea	5.00
2 palstalla 3 tuumaa korkea	6.00

Kaikki kihlaus-, syntymä- ja onnitteluilmoitukset **$1.00** palstatuuma.

KUOLEMANILMOITUKSET

Varsinainen kuoleman ilmoituksen teksti **$4.00** sekä **$1.00** jokaiselta neljä säkeiseltä muistovärsyltä ja **1.75** kiitoslauselta.

NELJÄNNESSIVUN ILMOITUS	$ 38.00
PUOLEN SIVUN ILMOITUS	75.00
KOKO SIVUN ILMOITUS	140.00

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO